Poštnina plačana v gotovini.
Leto LXXI. Št. 10 Ljubljana, petek 14. januarja 1938 Cena Din 1.—

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike — Inserati do 90 petit vrst á Din 2, do 100 vrst á Din 2.50, od 100 do 300 vrst á Din 3, večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO LJUBLJANA, Knaflјeva ulica štev. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Zbliževanje Jugoslavije in Nemčije:

Dr. Stojadinović odpotoval v Berlin

Z izrednimi svečanostmi hočejo v Berlinu poudariti politični pomen tega obiska — Dr. Stojadinović ostane v Nemčiji šest dni in si bo ogledal tudi Kruppove tovarne — Povratek preko Avstrije

BEOGRAD, 14. jan. br. Snoči je preko Budimpešte odpotoval v Berlin ministrski predsednik in zunanji minister dr. Milan Stojadinović, da vrne lanski obisk nemškega zunanjega ministra Neuratha v Beogradu. Predsednika vlade spremljata šefa kabineta ministrskega predsedstva in zunanjega ministrstva. Na kolodvoru so se od njega poslovili člani vlade ter osobje nemškega poslaništva, dočim je nemški poslanik v Beogradu von Heeren že pred dnevi odpotoval v Berlin, da pripravi vse potrebno za prihod in sprejem dr. Stojadinovića.

Program bivanja v Nemčiji

Predsednik vlade dr. Stojadinović prispe v Berlin jutri zjutraj. Njegovo bivanje v Nemčiji bo trajalo šest dni. Program svečanosti, ki je določen za sprejem in bivanje dr. Stojadinovića v Berlinu in Nemčiji, dokazuje, kolikšen politični pomen pripisujejo obisku predsednika jugoslovenske vlade v nemških krogih. Svečanosti sicer ne bodo dosegle grandioznih prireditev, ki so jih priredili ob obisku Mussolinija, presegajo pa daleč vse prireditve, ki so jih priredili o priliki obiska madžarskega predsednika vlade Daranyia in zunanjega ministra Kanye. Svečana kosila in banketi so predvideni pri zunanjem ministru Neurathu, ministrskem predsedniku Göringu in v ponedeljek 17. t. m. pri kancelarju Hitlerju. Kancelar Hitler bo v ponedeljek sprejel dr. Stojadinovića v posebni avdijenci. Prvi dan svojega bivanja v Berlinu bo dr. Stojadinović položil venec pred spomenik padlim v svetovni vojni ter izmenjal obiske z Neurathom, Göringom in Blombergom. V nedeljo bo v državni operi predstava na čast jugoslovenskemu gostu. K tej predstavi je povabljen tudi ves diplomatski zbor. General Göring je povabil dr. Stojadinovića na lov, ki bo prirejen v okolici Hannovra v torek 18. januarja. Od tam bo dr. Stojadinović odpotoval v Essen, kjer si bo ogledal Kruppove tovarne. Jugoslovenski ministrski predsednik bo za Mussolinijem prvi inozemski državnik, ki mu bodo razkazali »nemško kovačnico orožja«. Istega dne zvečer odpotuje dr. Stojadinović v Monakovo, kjer si bo ogledal ustanove narodne socialistične stranke, od tam pa se bo preko Avstrije vrnil v Beograd. Prvotno je nameraval potovati preko Češkoslovaške in se ustaviti v Pragi, toda program je bil pozneje spremenjen.

Jugoslovenski novinarji v Berlinu

Berlin, 14. jan. AA. Šef jugoslovenskega presbiroja dr. Luković je prišel snoči s skupino jugoslovenskih novinarjev v Berlin. V imenu šefa nemškega presbiroja dr. Dittricha je pozdravil goste njegov pomočnik Berndt. Namestnik ministra za propagando Berndt je priredil včeraj kosilo na čast jugoslovenskih novinarjev, zvečer pa je ravnatelj agencije DNB priredil v hotelu Kaiserhof večerjo.

Komentarji nemškega tiska

Berlin, 14 januarja. AA. Vsi nemški listi, zlasti pokrajinski, posvečajo kar največjo pozornost obisku predsednika jugoslovenske vlade dr Stojadinovića. Listi prinašajo fotografije predsednika vlade, njegov življenjepis in komentarje o važnosti tega obiska. Posebno je treba podčrtati, da so največ člankov o obisku dr. Stojadinovića prinesli provincialni listi. Iz vseh berlinskih listov se pa vidi izredno velika važnost, ki jo nemška vlada pripisuje temu obisku. Listi prinašajo tudi obilna poročila o obisku dr Stojadinovića iz tujih virov, v prvi vrsti iz balkanskih, posebno turških, pa iz severnih, zlasti švedskih.

Ugledna revija »Freude und Arbeit«, ki izhaja v več jezikih, posveča vso številko, drugo v letošnjem letu, obisku dr. Stojadinovića. Na prvem mestu prinaša reprodukcijo slike predsednika jugoslovenske vlade, nato pa daljši članek, v katerem slika njegove državniške odlike, njegove finančne sposobnosti in druge vrline, ki odlikujejo predsednika jugoslovenske vlade. Isti list prinaša slike iz jugoslovenske vojske, folkloristične zanimivosti in mnogo fotografskih posnetkov raznih jugoslovenskih krajev.

Ugledni nemški tednik »Die Woche« je takisto posvetil vso številko obisku dr. Stojadinovića pod naslovom »Obnova Jugoslavije«. List prinaša lepe posnetke iz Jugoslavije, zlasti sliko Nj. Vel. kralja Petra, članov kraljevega doma, predsednika dr. Stojadinovića in krajinske slike iz jugoslovenskih krajev in iz beograjskega življenja. Pri tem posebno poudarja, da v Jugoslaviji uniforma nikakor ne pomeni kakšne meje med civilnimi in vojaškimi sloji; tudi se jugoslovenski častniki prav nič ne sramujejo svojih kmetskih sorodnikov.

Znamenita »Illustrirte Zeitung« takisto posveča najnovejšo številko Jugoslaviji in prinaša članek o Jugoslaviji. Dalje prinaša zanimiv članek znanega vojaškega strokovnjaka o jugoslovenski vojski. Posebno zanimive so slike predsednika dr. Stojadinovića in njegove gospe in življenjepisni podatki njegove gospe ter življenjepisnimi podatki predsednika vlade izpod peresa tiskovnega atašeja v Berlinu dr. Miloša Crnjanskega.

KONEC LJUDSKE FRONTE V FRANCIJI?

Po celonočni burni seji poslanske zbornice je vlada Chautempsa davi ob 6. podala ostavko — Novo vlado bo sestavil najbrže Daladier brez ljudske fronte

PARIZ, 14. jan. br. Po celonočni seji poslanske zbornice, na kateri je prišlo do zelo burnih debat o finančni in gospodarski politiki vlade, je vlada danes ob 4.30 zjutraj po kratki seji ministrskega sveta sklenila podati ostavko. Ob 6. zjutraj so se vsi člani vlade podali v Elizejsko palačo, kjer je ministrski predsednik Chautemps izročil predsedniku republike ostavko vlade. Predsednik republike je ostavko sprejel.

Kot bodoči ministrski predsednik se označuje v političnih krogih sedanji vojni minister Daladier, vodilni član radikalne stranke. Glavni kandidat za naslednika Chautempsa bi bil sicer predsednik poslanske zbornice Herriot, toda ker ga nameravajo kandidirati pri prihodnjih predsedniških volitvah za predsednika republike, bo ostal zaenkrat v ozadju. Daladier ne misli več obnoviti ljudske fronte, marveč namerava sestaviti koncentracijsko vlado, nazvano vlado narodnega blagostanja. Glavna naloga te vlade bi bila ureditev državnih financ, sanacija gospodarstva in nato izvedba novih parlamentarnih volitev.

V levičarskih krogih vlada nad takim razvojem notranje političnega položaja veliko razburjenje. Posamezne stranke imajo neprestano posvetovanja. Ker se boje, da bi nastali nemiri, je alarmirana vsa policija, a tudi mobilna garda je v strogi pripravljenosti.

Pred volitvami v Angliji?

Vlada ne bo čakala na konec funkcijske dobe sedanjega parlamenta

London, 14. jan. b. **List »Sunday Referee« objavlja senzacionalno vest, da sedanja vladna konservativna stranka v Angliji ne namerava čakati na raspis novih volitev do leta 1940, ko preteče sedanjemu parlamentu funkcijska doba, temveč bo razpisala volitve najbrž še prej, da popravi svoj položaj. Za volitve je baje še vse pripravljeno, vlada čaka samo še na ugodni trenutek, da volitve tudi formalno razpiše.**

Rooseveltova sprava z nasprotniki

Odpor gospodarstvenikov proti Rooseveltovim reformam popušča

Washington, 14. jan. b. V Beli hiši se je pod Rooseveltovim vodstvom vršila posebna gospodarska konferenca, na katero je prezident povabil pet najbolj znanih in ostrih nasprotnikov Rooseveltovega gospodarskega in socialnega sistema. Kakor se doznava, so se tega važnega posveta udeležili naslednji priznani gospodarstveniki: Alfred Sloan, predsednik družbe General Motors, ki mu je Roosevelt očital, da je s svojo pretirano proizvodnjo avtomobilov prenasitil ameriško tržišče, zaradi česar so morale mnoge avtomobilske tvornice ustaviti ali zmanjšati svoj obrat in odpuščati delavce; Ernest Weir, predsednik Steel Corporation, katerega opozicija proti delavski zakonodaji in premoči delavske organizacije je bila znana; Lewis Brown, predsednik družbe John S. Manville, znanega gradbenega podjetja, katerega pretirane cene so onemogočile izvedbo gradbenega programa, kakor si ga je bil Roosevelt zamislil; M. W. Clement, predsednik železniške družbe Pennsylvania Railway in končno Colby Chester, predsednik družbe General Foods ter narodnega združenja manufakturistov.

Vsi navedeni so se Rooseveltovemu vabilu na posvet odzvali in prezidentu prikazali potrebo tesnejšega sodelovanja med gospodarskimi krogi in vlado. Sloan je v posebni avdijenci Rooseveltu priznal, da kaže gospodarski položaj v Ameriki znake vidnega zboljšanja. Na prezidentovo vprašanje, ali so kaka vprašanja, ki bi se jih brez spora med vlado in gospodarskimi krogi ne dalo rešiti, je Sloan priznal, da takih vprašanj ni. Rezultat dolgih posvetovanj je bil ta, da so vsi povabljeni gospodarski činitelji pristali na spravo z vlado v pogledu izvajanja nekaterih potrebnih gospodarskih reform.

Reforme v Rumuniji

Pocenitev življenjskih potrebščin

Bukarešta, 14. jan. Pod predsedstvom Nj. Vel. kralja Karla je bila v dvoru seja gospodarskega odbora. Seje se je udeležilo tudi vodilno osebje gospodarskega ministrstva. Na tej seji so bili sprejeti sklepi o olajšanju nakupa živeža, o zboljšanju pogojev za prodajo kmečkih proizvodov, posebno pa za prodajo volne, soli in petroleja. Sklenjeno je bilo tudi, da se zniža voznina v tretjem razredu brzih in potniških vlakov za 25%. Spremenili bodo tudi trošarinske takse, ki se bodo pobirale o priliki prodaje kmečkih pridelkov. Nato je bila seja ministrskega sveta, na kateri so razpravljali o izvedbi teh sklepov. V ponedeljek bo seja in na tej seji bodo sprejeli zakonski načrt o reviziji nepravilno pridobljenega državljanstva.

Vatikan in Nemčija

Nobenih izgledov a izboljšanje odnošajev

Rim, 14. jan. b. V tukajšnjih informiranih krogih se govori, da je nemška vlada zaprosila Vatikan za imenovanje posebnega vojaškega škofa, kakor to določa konkordat. V tem vidijo nekateri znamenje, da želi nemška vlada zboljšati svoje odnošaje s katoliško cerkvijo. Zato se je papež v poslednjih svojih izjavah izognil preostri aluziji na dogodke v Nemčiji, ker pričakujejo v tukajšnjih cerkvenih krogih, da bo nemška vlada v kratkem ustavila tudi procese proti nemški katoliški duhovščini in proti redovnikom.

Iz drugega vira pa se doznava, da je sleherni optimizem glede izboljšanja odnošajev med Vatikanom in tretjim rajhom pretiran. Res je le, da so se že pred meseci začela tajna pogajanja za pomirjenje duhov, ki naj bi se začelo s časopisnim premirjem. Ta pogajanja je v papeževem imenu vodil papeški nuncij v Berlinu kardinal Orsenigo Božična poslanica papeža je nadaljnje stike po diplomatski poti prekinila in grozila je celo nevarnost prekinjenja vseh diplomatskih stikov med Vatikanom in tretjim rajhom. Na nemški strani pa so storili vse, da do tega javnega preloma vendarle ni prišlo. Spričo tega pa sodijo v poučenih krogih, da vsaj za bližnjo bodočnost ni računati s kakimi novimi pogajanji med obema sprtima strankama. Odpadla je zaenkrat tudi namera nemške vlade, da odpošlje v Rim kot posebnega svojega pooblaščenca poslanika Papena, ki naj bi stopil v stike z vatikanskim državnim tajnikom Pacellijem.

Horthyjev obisk na Poljskem

Varšava, 13. jan. w. Agencija »Express« poroča, da bo madžarski regent Horthy v začetku februarja na povabilo predsednika poljske republike Moscickega službeno obiskal Poljsko. Predsednik Moscicki ga bo oficielno sprejel in pozdravil v Krakovu, nakar se bosta podala v državne gozdove pri Bialoviecru, kjer bo prirejen na čast Horthyju velik lov. Horthyja bo spremljal tudi zunanji minister Kanya.

Rooseveltov obrambni program

Washington, 13. januarja. b. Iz zanesljivega vira se doznava, da pripravlja prezident Roosevelt posebno poslanico svetu, v kateri bo poudaril trdno odločitev Zedinjenih držav, da pripomorejo k splošni utrditvi miru z izvedbo velikega narodnoobrambnega programa. Roosevelt bo posebej navedel naslednje točke ameriškega oborožitvenega načrta: 1. Popolno modernizacijo in mehanizacijo ameriških suhozemskih vojaških sil. 2. Zgraditev močne in silne mornarice za uspešno obrambo miru v vsem svetu. 3. Zgraditev največjega in najmodernejšega letalstva na svetu.

Spremembe v poljski notranji politiki

Varšava, 13. januarja. AA. Pat: Ministrski predsednik general Slavoj Skladkovski je zbolel in ne zapušča bolniške sobe.

Polkovnik Koc je odložil posle voditelja narodnega tabora in je predal vodstvo odganizacije generalu Skvrazinskemu. V razglasu pravi Koc, da je to storil iz zdravstvenih razlogov in pravi, da bo njegov naslednik z vso energijo nadaljeval delo pokojnega maršala Pilsudskega. Novi voditelj organizacije se je rodil leta 1888 in je končal politehnično akademijo v Lvovu. Že v mladosti se je udeleževal dela za vstajenje Poljske, med vojno in poljsko-sovjetsko vojno pa je bil legionar. Večkrat je bil ranjen. Ima več odlikovanj in velja za enega izmed najbolj sposobnih poljskih častnikov.

Angleško posojilo Turčiji

London, 13. jan. o. Te dni prispe v London posebna delegacija turškega finančnega ministrstva in Narodne banke, ki bo skušala pri posameznih zavodih v Londonu doseči posojilo 5 milijonov šterlingov za Turčijo. Za to posojilo naj bi zavodom jamčila angleška država. Vse kaže, da je bil teren za ta pogajanja dobro pripravljen.

Po obisku Hore in Novega

Ljubljana, 14. januarja

Danes sta zapustila Ljubljano odlična zastopnika češkoslovaške književnosti in novinarstva, pesnik Josip Hora in pisatelj Karel Novy, naša dobrodošla in iskreno spoštovana gosta. Z zadoščenjem lahko ugotavljamo, da se je sprejem čeških tovarišev po sporedu, ki so ga sestavili Češkoslovenska obec, Jugoslovensko češkoslovaška liga in Pen klub v Ljubljani, izvršil v vsakem pogledu lepo in prisrčno ter da sta draga gosta ostavila naše mesto iskreno zadovoljna.

V spominu in v duhu Franca Prešerna, ki je pred sto leti v Ljubljani navezal s češkim pesnikom Macho tople srčne in duševne stike, nadaljujoč tradicijo naših prosvetnih, narodnih, političnih in gospodarskih prednikov, najrazličnejših strokovnjakov, celo naših feministk, a vsem na čelu našega Sokola, se je izvršil tudi obisk Hore in Novega. V čim globljem poznanju in razumevanju drug drugega stremimo v popolnem skladu s Čehoslovaki za čim višjo kulturo, lepšo umetnostjo, večjo duševno svobodo in za čim močnejšo, zdravejšo domovino. In pri tem se zavedamo resno in trezno, da bo morda v bodočnosti potrebna bratoma po krvi in jeziku ne le ljubezen, temveč trda pest, ki prinese pomoč.

Pri pozdravu gostov, ki se ga je udeležila na kolodvoru velika množica mož, žen in mladine, se je po toplem pozdravu g. dr. E. Stareta v imenu prireditelјev in vse nacionalno čuteče Ljubljane in po odzdravu pesnika Hore obrnil pisatelj Novy še posebej k trumi gojencev češkoslovaških jezikovnih tečajev: »Dobrodošla, mladina! Ti greš zdaj za nami, a pride čas, ko pojdeš sama dalje, vedno dalje, kakor to izkušamo mi, za svobodo in napredek! Ne damo se — in ne dajte se!«

Na prvem sestanku gostov s člani JČ-lige in Čsl. obce v srebrni dvorani hotela Uniona se je po pozdravu predsednikov dr. Stareta in Ryške izpregovorila še marsikatera tehtna beseda, ki ni bila vljudnostna fraza, temveč se je ozirala resno v preteklost, sedanjost in bodočnost.

Takisto je potekla večerja Pen-kluba pod vodstvom predsednika Otona Župančiča v topli harmoniji in prisrčni skladnosti. Obakrat sta gosta odgovarjala govornikom iskreno, preprosto in zato posebno močno.

Obisk grobov Ketteja, Murna in Cankarja, na katera sta gosta položila venec, je bil pietetna gesta najlepšega vtiska.

Zelo animirano je potekla zakuska, ki so jo priredili gostoma naši novinarji v Cinkoletovi plzenjski pivopivnici, globok literarni užitek široki javnosti pa je prinesel literarni večer v drami z uvodnima predavanjima dr. T. Debeljaka in Br. Krefta o Hori in Novem, vodilnih dveh književnikih bratov Čehoslovakov, s kratkima predavanjima gostov o duhu češke poezije od Machedoslej in o stremljenju čeških prozaistov, ki je bilo, je in bo narodno, človečansko in demokratično. »Taki so bili naši predniki in mi vztrajamo!« je izjavil Hora. »In naš poet ne govori in ne poje: jaz, temveč — mi!« Po recitacijah pesnitev Hore v prevodih M. Klopčiča, T. Debeljaka in O. Berkopca, ki sta jih čitala člana Nar. gledališča St. Jan in Mira Danilova, je prečital pesnik Hora še svoj krasni prevod O. Župančičeve »Dume«, a Novy po recitaciji St. Jana iz romana »Mi hočemo živeti«, še zaključek iz romana »Atentat«, opis Masarykovega bega v emigracijo začetkoma svetovne vojne.

Večer je začel Oton Župančič s pozdravom gostoma, in publika, ki je napolnila dramsko gledališče, je sledila vsem točkam sporeda, še posebej pa izjavam gostov z napeto pozornostjo in prisrčnim odobravanjem.

Višek zadovoljstva pa je prineslo gostoma brez dvoma povabilo gosp. češkoslovaškega konzula St. Minovskega, da si ogledata v njegovem in nekaterih slovenskih prijateljev spremstvu našo Gorenjsko, naše planine, Planico in Bled v bleščečem zimskem hermelinu. Misel gosp. konzula, da si ogledata naša češka prijatelja tudi najlepše in najboljše v Sloveniji, našo naravo in naše ljudstvo, je bila prav posebno srečna ter se je po kavalirstvu voditelja na tej krasni ekspediciji tudi imenitno obnesla. Vtiskov, ki sta jih dobila naša gosta, gotovo ne pozabita tako kmalu.

Nocoj bosta imela v mariborskem gledališču svoj drugi literarni večer, na kar se vrneta v domovino, brez dvoma preverjena, da sta našla v Sloveniji polno razumevanje in globoko spoštovanje bratov istih idealov in hrepenenj.

ŠIRITE naročajte »Slovenski Narod«!

Borzna poročila.

Curih, 14. januarja. Beograd 10, Pariz 14.20, London 21.63, Newyork 483, Bruselj 73.1750, Milan 22.77, Amsterdam 240.95, Berlin 174.30, Dunaj 81.10, Praga 15.90, Varšava 90, Budimpešta 98.

KINO IDEAL

DANES! PREMIERA!
GABY MORLAY — ANDRÉ LUGUET igrata glavni vlogi v pikantni komediji

Opasni zaljubljenci
(Les Amants Terribles)
PREDSTAVE OB 16., 19. IN 21.15 URI

Prvi uspehi akcije za poglobitev kolodvora

Ljubljanska železniška direkcija ne bo dovršila prezidave glavnega kolodvora

Ljubljana, 14. januarja.

Včeraj popoldne je poročal načelnik propagandnega odseka akcijskega odbora za poglobitev ljubljanskega kolodvora dr. Franc Stele o doseženih uspehih akcije v preteklem letu. Poročilo je bilo razveseljivo. Kljub nasprotni akciji je dosegla akcija za poglobitev nekaj uspehov, ki so za nadaljni potek akcije zelo važni.

Najvažnejši uspeh doseđanjih intervencij in dela akcijskega odbora je bil dosežen s tem, da je prometno ministrstvo v Beogradu odobrilo protokol, katerega so sestavili člani izvrševalnega odbora na zadnji seji v lanskem letu ob sodelovanju vseh interesiranih oblasti. Ustanovljen je ožji tehnični odbor, ki bo proučil načrte za poglobitev ljubljanskega kolodvora in za najboljšo rešitev ljubljanskega železniškega vprašanja. V ta ožji tehnični odbor so bili imenovani kot zastopnika ljubljanskega mestnega sveta prof. inž. Horvat in inž. Tomažič, kot zastopnika mestnega gradbenega urada nadsvetnik inž. Mačkovšek in inž. Poženel, kot zastopnika banske uprave inž. Porenta in inž. Černivec, kot zastopnik Udruženja jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov, sekcija Ljubljana, inž. Dimnik in kot zastopnik Zbornice za TOI tajnik dr. Plese.

V ožji tehnični odbor bo železniška direkcija v Ljubljani imenovala svoje zastopnike, v odboru bo pa tudi zastopnik interesiranih vojaških oblasti. Ta ožji odbor bi začel z delom že pred koncem lanskega leta, toda odobritev se je zavlekla, izvrševalni odbor je izvedel o povoljni rešitvi šele okrog novega leta.

Protokol o vzajemnem reševanju ljubljanskega železniškega vprašanja vseh interesiranih je bil v celoti odobren, le šesta točka protokola je bila nekoliko spremenjena. Ta točka se nanaša na zadržanje interesiranih vojaških oblasti, ki se seveda tudi v novi formulaciji te točke niso izrekle proti poglobitvenemu načrtu.

Prvi, osnovni in najnujnejši uspeh akcije je dosežen. Kaj je torej doseženo po tako temeljitih pripravah in tako vztrajnem delu akcijskega odbora?

Doseženo je, da ljubljanska železniška direkcija ne bo izvedla svojega že izgotovljenega in deloma tudi že začetega načrta za prezidavo ljubljanskega kolodvora. Ta nameravana dela so označili strokovnjaki za krpanje, ki bi bilo razmeroma drago in ne bi rešilo našega železniškega vprašanja. Krediti, ki so bili določeni za prezidavo kolodvora, ostanejo v rezervi in ne bodo izgubljeni.

Drugi važen del dosedanjega uspeha je ta, da je končnoveljavno sklenjeno, da bodo kurilnice prestavljene iz središča mesta v njegov vzhodni del na pripravno zemljišče pri Devici Mariji v Polju. Tretji del uspeha pa je v tem, da je odobrena na najvišjem pristojnem mestu razširitev tirov na ljubljanskem kolodvoru, ki je bila najbolj nujno potrebna.

Ko bo začel delati ožji tehnični odbor ter se lotil uresničenja teh treh osnovnih del, se bo s tem začelo tudi uresničevanje načrta za poglobitev ljubljanskega kolodvora. Pri gradbenem oddelku ljubljanske železniške direkcije bo ustanovljena posebna tehnična edinica za proučevanje in izvedbo poglobitvenega načrta.

Začetek je torej dober, prvi uspehi so doseženi, propagandna sekcija akcije pa bo še podvojila svoje napore, da pridobi za svoj načrt še tiste ljudi iz gospodarskih in tehničnih krogov, ki so danes še iz kakršnegakoli razloga ravnodušni do poglobitvenega načrta ali pa na tihem v svojem krogu podpirajo akcijo proti načrtu.

Vlomilec, ki je pozabil, da ima prste

Ako bi ne pustil doma rokavic, bi bil popolnoma oproščen

Ljubljana, 14. januarja

Soboslikarju Lipicerju Arteniju je obložnica očitala pet tatvin. Okradeni so bili stanovalci v Florijanski ulici. Izginilo jim je perilo, obleka in podobno, pri ločnem obisku v gostilni Miloša Vladimirja se je pa vlomilec založil tudi z jestvinami. Ko so detektivi po tem vlomu pregledali teren okoli hiše, so lahko sklepali, da je vlomilec pobegnil po pobočju na Grad. In res so našli v grmovju pod Gradom krvavico, ki jo je tat na begu izgubil. S pomočjo krvavice bi bilo seveda težko najti storilca. Daktiloskop ljubljanske policije Ivan Podobnik je našel zanesljivejše dokaze na šipi okna, skozi katerega je vlomilec zlezel ponoči v gostilno. Našel je odtis desnega kazalca. Treba je bilo najti še vlomilca. Policiji je pri tem iskanju pomagalo čudno naključje. V kriminalni razvidnici ni bilo človeka, čigar prstni odtisi bi se ujemali z najdenimi odtisi v Miloševi gostilni.

Pred meseci je šla Zalokarjeva gospa iz Florijanske ulice, ki je bila v juliju tudi okradena, na trg nakupovat. Njena služkinja je čisto slučajno opazila, da je imel neki otrok, ki ga je vodila neznana ženska za roko, žepni robec, ki je Zalokarjevi izginil ob priliki tatvine drugega perila. Poklicali so stražnika, ki je žensko pobaral, kdo je, in izvedel, da je mati otroka z ukradenim robcem žena nekega Lipicerja. Ko so jo vprašali, odkod ima robec, s katerim se briše njen otrok, je izjavila, da ji ga je dal na brž brat njenega moža, ko ji je nekoč prinesel nekaj perila v pranje. Brat njenega moža je bil baš Arteniju Lipicer.

Ko je policija preiskala njegovo stanovanje, je našla nekaj kosov perila sumljivega izvora. Lipicer je tatvine zanikal že med preiskavo, na glavni razpravi je pa tudi zatrjeval, da je nedolžen. Na podlagi izjav prič ni bilo mogoče dokazati njegove krivde glede štirih tatvin. Neka izmed prič, ki je bila okradena, je sicer spoznala v hlačicah, ki so jih zaplenili pri Arteniju, svoje hlačice, toda priseči bi ne mogla, da so hlačice, ki jih je predsednik senata razgrnil pred njo, baš njene. Take ženske hlačice izdelujejo šiviljе v istem kroju in iz istega blaga za razne svoje odjemalce.

Drugače pa je bilo z vlomom v Miloševo gostilno. Tu so našli prstni odtis. Daktiloskop je predložil povečano sliko najdenega odtisa in sliko osumljenčevega desnega kazalca. Obe sliki sta se v vseh potankostih skladali. Na take slike se lajik malo težje spozna, zato se je zdelo branilcu dr. Šukljetu, da se sliki ne skladata, g. Podobnik je pa pojasnil, kako je treba čitati skrivnostne črtice zanik in vozle na prstih, ki niso pri dveh ljudeh na svetu enaki. Vsaj doslej niso našli dva človeka, ki bi imela popolnoma enake prstne odtise. V zgodovini kriminalistike poznajo samo en primer, da odtisi dveh ljudi niso bili različni. Bili so to odtisi dvojčkov. Ko so pa prav vestjo in natančno preiskali odtise teh dvojčkov, so ugotovili, da so odtisi zelo podobni, toda našli so kljub temu nekatere mikroskopsko majhne razlike.

Na podlagi strokovnega mnenja g. Podobnika, ki bilo dvoma, da je Lipicer vlomil v gostilno v Florijanski ulici. Senat mu je za ta vlom prisodil 8 mesecev strogega zapora in izgubo častnih državljanskih pravic za dobo 3 let. Za ostale štiri tatvine je bil pa oproščen zaradi pomanjkanja dokazov, čeprav je dokaj indicev kazalo na to, da ima Lipicer celo serijo vlomov v Florijanski ulici na vesti. Ako bi tisto noč ne pozabil doma rokavic, bi bil popolnoma oproščen.

NE VERJAMEJO, DA JE BOLAN

Zgodi se, da obtoženec zboli in se ne more odzvati vabilu sodnije, naj določenega dne ob tej in tej uri blagovoli sesti na zatožno klop. Razpravo morajo sodniki preložiti, obtožencu pa pošljejo vnovič vabilo s primerno pripombo. V tej pripombi stoji, da pridejo sodniji orožniki na pomoč, ako obtoženec noče sam priti na sodnijo. Če pa tudi orožniki obtoženca ne najdejo, ga išče tiralica po vsej državi, dokler ga ne najde.

Pravica ni nestrpna, čaka in čaka, zato se ji redko kdaj kdo izmuzne. Ako obtoženec predloži zdravniško spričevalo, Pravica to upošteva, vsaj prvič in tudi še drugič. Ko pa dobi tretjič zdravniško spričevalo, tedaj ji postane obtoženčeva bolezen sumljiva [illegible] za uradno pot. Uradno se treba dognati, kako je z boleznijo in z bolnikom. Neki Ljubljančan iz boljših krogov, ki bi moral sesti na zatožno klop, ima tako sumljivo bolezen. Trikrat so že preložili razpravo proti njemu zaradi njegove sumljive bolezni, ko je pa četrtič predložil zdravniško spričevalo po svojem branilcu, je Pravica sklenila, da mora tega obtoženca preiskati uradni in sodni zdravnik. Zastopnik zasebnega udeleženca, ki ga je obtoženec oškodoval za večjo vsoto, je pripomnil, da se obtoženca lahko vidi vsak dan na cesti in ni videti, kdo ve kako bolan.

—lj **Pomagajte ubogi družini!** Davi se je zglasila v našem uredništvu revna žena, mati petih nepreskrbljenih otrok in žena brezposelnega obrtnika, ki je že več mesecev brez zaslužka. Vsa družina živi v bedi in pomanjkanju in v skrajni sili se obrača na usmiljena srca s prošnjo, da bi ji kdo pomagal v stiski, ali pa preskrbel njej ali možu delo. Naslov družine je Zgornja Šiška 224.

Iz Maribora

— **Župančičev jubilej.** Mariborsko gledališče proslavi 60letnico našega največjega pesnika z uprizoritvijo njegove odlične tragedije »Veronike Deseniške«. Proslava bo v četrtek 20. t. m. Pred predstavo bo spominski govor.

— **S sodišča.** Sodnik sreskega sodišča v Mariboru g. dr. Borie Mihalič je vpoklican v ministrstvo pravde kot instruktor za uvedbo novega izvršilnega postopka. Čestitamo!

— **Mestni proračun** za leto 1938-39 je izgotovljen. V smislu zakona ima vsak član mesta, kakor tudi vsaka oseba ki plačuje v mestu neposredni davek, pravico staviti k proračunu svoje pripombe. Proračun je razstavljen na vpogled občinstvu od 14. do 18. t. m. v mestnem knjigovodstvu med uradnimi urami. V istem roku je vlagati tudi pismene pripombe k proračunu.

— **Smrtna nesreča.** V vasi Grlava v ljutomerskem srezu so mladeniči na ledu napravili primitiven vrtiljak, ki je gonil sani po ledu. Nesreča je hotela, da je vrv, na kateri so bile pritrjene vrtečе se sani, ujela 24letnega posestniškega sina Alojza Mariniča in ga z vso silo treščila ob led. Mladenič si je razbil glavo in mrtev obležal.

— **Še zdravila kradejo.** Kurir tvrdke »Iris« v Zagrebu je nesel nekemu mariborskemu lekarnarju zavitek zdravil. V vlaku je neznan dolgoprstnež segel po zdravilih in izginili. Za njim poizveduje policija.

— **12.000 Prekmurcev v Franciji.** Zadnja statistika prikazuje izredno število sezonskih delavcev iz Slovenije, ki so šli iskat zaslužka v Francijo. Samo Prekmurcev je trenutno v Franciji 12.000, ki so v tujini zaposleni kot sezonski delavci.

— **O vlogi obrtništva v zgodovini Maribora** bo predaval na obrtniškem sestanku v petek, dne 21. t. m. ob 20. uri v restavraciji Narodnega doma g. prof. Baš. Predavanje bo zelo zanimivo in vlada zato med obrtništvom in tukajšnjimi gospodarskimi krogi zanj veliko zanimanje.

Mariborski živilski trg

Maribor, 13. januarja

Priobčujemo zanimivo statistiko mestnega tržnega nadzorstva o mariborskem živilskem trgu v lanskem letu.

Trg. Slaninarji in okoliški mesarji so lani pripeljali na Vojašniški trg skupno 3.672 zaklanih svinj, 48 telet in 22 goved in sicer: okoliški mesarji 151 svinj, 48 telet in 29 kom. gov. živine; slaninarji Zalotičarji 107 svinj doma zrejenih, slaninarji Prepoljčani 93 doma zrejenih svinj, 3321 pa kupljenih. Od kupljenih svinj odpade 15% na dravsko banovino 85% pa na savsko in druge banovine.

Perutnina in drobnica. Perutnine je bilo na trgu 75.077 kljunov in sicer: 14.427 kokoši, 57.479 piščancev, 488 gosi, 1275 puranov in 1408 rac. Drobnice je bilo: 1749 domačih zajcev, 325 kozličev in 17 jagnjet.

Divjačina: V mesto je bilo pripeljanih 10.098 kom. divjačine in to: 440 srnjakov, 4618 zajcev, 3280 fazanov, 1731 jerebic in 29 kljunačev.

Ribe. Morskih rib je bilo pripeljanih na trg 10.980 kg, domačih sladkovodnih 2.713 kg, skupaj 13.693 kg. Vrhu tega še 168 kg morskih rakov in 45 škafov žabjih krakov.

Zelenjava. Na trg je bilo pripeljanih 2220 vozov krompirja, 689 vozov čebule in 281 vozov zelja.

Žito. Kmetje so pripeljali na trg 4607 vreč raznovrstnega žita: 772 vreč ajde, 600 vreč fižola, 433 vreč ječmena, 609 vreč koruze, 370 vreč ovsa, 771 vreč prosa, 496 vreč pšenice in 456 vreč rži.

Sadje. Vse leto so kmetje pripeljali na trg 3306 vozov raznovrstnega sadja.

Živinska krma. Živinske krme je bilo na trgu 619 vozov in sicer: 68 vozov otave, 443 vozov sena, 87 vozov slame in 21 vozov škope.

Sejmi. Na živinske sejme je bilo celo leto prignanih 15.713 glav in to: 3410 volov, 321 bikov, 11250 krav, 462 telet, 270 konjev. Na svinjske sejme je bilo pripeljanih 9992 svinj. Prodanih je bilo 8944 goved in konjev ter 4349 svinj.

Božična drevesa. 27 prodajalcev je pripeljalo na trg 3750 komadov drevesc, katera so bila vsa razprodana.

Zaplemba vtihotapljenega mesa. Tržni organi so zaplenili raznim mesarjem 635 kg raznovrstnega svežega mesa, ki ni bilo predpisno pregledano. Od tega je bilo oddano 10 kg mesa konjaču, ker je bila na njem ugotovljena svinjska kuga.

Vzorci živil. Tržno nadzorstvo je leta 1937 odvzelo 327 vzorcev sumljivih živil. Od teh 295 vzorcev mleka. Od 295 vzorcev mleka je bilo osporovanih zaradi dodatka vode 148 vzorcev ali 50.16%. Izmed ostalih živil je bilo odvzetih 24 vzorcev sumljivega masla. Od 24 vzorcev masla je bilo 21 vzorcev osporovanih zaradi nedovoljenega barvanja in prevelike vsebine vode. Vrhu tega je tržno nadzorstvo zaplenilo 180 kosov surovega masla, ki je bilo barvano, okrog 500 pokvarjenih jajc in 180 kosov peciva in kruha. Pregledalo se je tudi vse gostilne in kavarne, mesnice ter deloma tudi trgovine in pekarske obratovalnice.

Iz Trbovelj

— **Krajevna organizacija Legije koroških borcev Trbovlje** vabi svoje člane na sestanek, ki bo 16. t. m. ob 10. v gostilni »Pintar« v Hrastniku. Na zboru bo poročal tudi delegat glavnega odbora iz Ljubljane. Udeleže naj se sestanka vsi organizirani in neorganizirani bivši borci za našo severno mejo, posebno oni iz Hrastnika in Dola. Pridite zanesljivo in točno, da se pogovorimo o nadaljnem delu za dosego svojih pravic.

— **Predavanje Prirodoslovnega društva v Trbovljah** bo danes ob 18. v dvorani Delavskega doma. Naslov predavanja je »Čudeži mikroskopa« in dopolnil ga bo lep zvočni film.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Petek, 14. januarja: zaprto

Sobota, 15. januarja: Bela bolezen. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol

Nedelja, 16. januarja: Ob 15. uri: Sneguljčica. Mladinska predstava. Premiera. Izven. Ob 20. uri: Beraška opera. Izven. Znižane cene od 22 din navzdol.

Ponedeljek, 17. januarja: Gospodična Julija, Snubač. Red A

Torek, 18. januarja: zaprto.

★

Premiera Golieve mladinske igre »Sneguljčica« bo v nedeljo 16. t. m. popoldne ob 15. uri. Pravljica o Sneguljčici je brez dvoma našim malim najbližja po svoji vsebini in bo posebno pridobila na zanimivosti vsled predelave našega najboljšega pisatelja mladinskih iger Pavla Golie. Premiera je v nedeljo popoldne ob 15. uri v drami. Režijo ima g. Ciril Debevec, osnutke za inscenacijo je napravil g. Skrušny. Premiera je izven abonmaja. — V nedeljo zvečer se vprizori v drami »Beraška opera« po znižanih cenah.

OPERA

Začetek ob 20. uri

Petek, 14. januarja: Gostovanje poljskega baleta Parnell. Izven

Sobota, 15. januarja: Pri treh mladenkah. Gostuje ga. Zlata Gjungjenac. Izven. Znižane cene

Nedelja, 16. januarja: Ob 15. uri: Ančka. Izven. Znižane cene. Ob 20. uri: Evgenij Onjegin. Izven. Gostuje ga. Zlata Gjungjenac. Znižane cene

Ponedeljek, 17. januarja: zaprto.

★

Spored nocojšnjega baletnega večera, ki ga izvaja poljski balet Parnell, je naslednji: prvi del: Dekliški večer, balet v enem dejanju na Chopinovo glasbo. Drugi del: Čuti in delo, balet solistov in ansambla, dalje Bolero, ki ga izvajata 2 solista in istotako Kipi. Vse te tri točke so nove in niso bile v ponedeljkovem sporedu. Drugi del zaključi najboljša točka baletnega večera Maske, ki jih izvaja soliatka ga Žizi Halama. V tretjem delu je nova točka sporedu španska ljubezen za solo in ansambel. Ostale točke pa so iz ponedeljkovega sporeda Ples karpatskih škratov, Mladi vojaki, Veselje pred nevihto in Po žetvi. Za nocojšnji večer veljajo cene od 42 din navzdol.

Premiera nove domače operete »He'tea« bo sredi prihodnjega tedna. V tej predstavi nastopi prvič v operetni tudi gdč. Nolijeva v najvažnejši ženski vlogi. Delo sta napisala ing. Peter Golovin in Bogomir Leskovic. Premiero pripravljata dr. Švara in prof. Šest.

Ljubljanska poledica

Ljubljana, 14. januarja.

Ljubljanska poledica je posebnost in zato je treba govoriti o nji. Marsikje po svetu sploh ne vedo, kaj je poledica, četudi bi jim skušali razložiti v njihovem jeziku. Tudi naše podeželje v tem pogledu daleč zaostaja za kulturno Ljubljano. Le redko si kdo zlomi na deželi nogo zaradi poledice. V resnici sprejema ljubljanska bolnica od časa do časa tudi ponesrečence z deželе, toda med njimi so žrtve poledice bele vrane. No, v Ljubljani pa spada poledica med nekakšno industrijo, ki producira ponesrečence za bolnico. To je prav, kajti sicer bi bila naša bolnica prazna in tudi zdravniki bi ne imeli nobenega dela. Saj menda veste, da Ljubljana spada med najbolj zdrava mesta na svetu.

Za poledico se moramo baje zahvaliti višjim silam. Vendar mora naša hvaležnost segati še mnogo dlje. Višje sile bi v Ljubljani ne opravile ničesar, če bi jim ne bili naklonjeni. Poledice bi ne bilo, če bi ob pravem času skidali sneg; to se pravi ob nepravem času, čim zapade. Toda pri nas sneži zato, da sneg porabimo za razne koristne namene. Največ snega potrebujemo za brozgo, kolikor ga pa ostane, ga porabimo za poledico. Lani je snežilo — ne moremo več povedati natančno kdaj, ker niso več v veljavi stari koledarji —, česar ne moremo pozabiti, saj nas na to opominja dan za dnem poledica.

Samo po sebi se razume, da s tem ne nameravamo nikomur ničesar očitati.

Vsak dan lahko vidite, kako delavci kljujejo po zmrznjenem snegu. Vozniki odvažajo sneg na rečna nabrežja s posebno gorečnostjo kakor so včasih vozili blago po cesarski cesti. Sploh je na naših cestah vražje živahno. Včasih n. pr. pade konj, ker je pač poledica. Na pozorišču se zbere naše meščanstvo korporativno, ali vsaj častno zastopano. Tako [illegible] skrbi tudi za nedolžno zabavo ali duševno hrano občanov. [illegible] Posebno zabavno je seveda, če telebne na cesti spoštovani meščan. Ne rečemo, n. pr. občinski svetnik ali kdorkoli izmed posebno spoštovanih mož, dovolj je, da padeš ti ali kdorkoli in občinstvo se zbere ter se navdušuje nad poledico. Sleherni se silno veseli, da ni padel on in veselja ni konca ne kraja.

Veselje bo trajalo seveda še vsaj do maja, saj bo dotlej dovolj ledu in snega na naših cestah, kljub neznanski vnemi ter odvažanju. Mislimo, da bi bilo treba za našo poledico nekoliko več propagande kakor doslej, da se bodo z njo lahko seznanili tudi turisti, ki se nas nekoliko preveč izogibajo. Zakaj bi se raje ne hodili drsat k nam in ne v Švico? Umetno drsanje je v Ljubljani izredno razvito in [illegible]

Iz Celja

—c **Zanimivo predavanje.** Trgovsko društvo v Celju bo priredilo v četrtek 20. t. m. ob 20. v risalnici meščanske šole skioptično predavanje o kolonialnem blagu ter njegovem predelovanju in uvozu. Predaval bo g. Franjo Škof, profesor drž. trgovske akademije v Mariboru. Vstop je prost.

—c **V celjski bolnici** je umrl v sredo Sletni sin slikarskega mojstra Herbert Kolar iz Celja, v četrtek pa je umrla 30letna posestnikova žena Alojzija Artičeva s Trličnega pri Rogatcu.

—c **Nesreča ne počiva.** V nedeljo je padel 70letni preužitkar Alojz Noner na Lindeku pri Frankolovem tako nesrečno, da si je zlomil levo nogo. V Stranicah pri Konjicah se je v torek prevrnil na cesti voz na 28letnega drvarja Leopolda Fijavža in mu zlomil desno roko. V sredo je pri delu traverza stisnila 20letnega ključavničarskega pomočnika Franca Pungartnika v Celju za desno roko ter mu zmečkala kazalec in sredinec. V Visorah pri Vojniku si je 7letni kočarjev sin Ludvik Pušnik doma pri padcu zlomil desno nogo. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

—c **Tri nesreče.** Na Gorici pri Veliki Pirešici je v torek slamoreznica zgrabila 32letnega hlapca Martina Podgorška za desno roko in mu zmečkala prste. Pred dnevi si je hotelski vratar Mihael Jutršnik iz Celja pri padcu zlomil levo ključnico, pri Sv. Primožu pri Št. Juriju ob juž. žel. pa si je občinska reva Terezija Zidanškova doma pri padcu s peči izpahnila desno nogo. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

Beležnica

KOLEDAR

DANES: Petek, 14. januarja katoličani: Hilarij, Nada, Srečko.

DANAŠNJE PRIREDITVE

KINO MATICA: Beli jorgovan.
KINO IDEAL: Opasni zaljubljenci.
KINO SLOGA: Dama v sivem.
KINO UNION: Kraljev tenor.
KINO MOSTE: Lumpaci vagabund in Irena (Žeraldina Kalnikova).

PRIRODOSOVNO DRUŠTVO: predvajanje zvočnega filma »Malajska džungla« ob 14.15 v Delavski zbornici.

DEŽURNE LEKARNE

DANES: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1, Bahovec, Kongresni trg 12, Komotar Nada, Vič, Tržaška cesta.

Ospod sita

Igralci smo prav za prav vsi ljudje na svetu. Eni igrajo na gledališkem odru, drugi na filmskem platnu, tretji v življenju. Nismo pa vsi enako dobri igralci. Ta drži pokonci pol gledališča, oni je v življenju igralski virtuoz, tretji se pa mora stiskati daleč tam za kulisami in jih premikati, kakor mu ukazuje režiser. Blagor mu, kdor se je rodil režiser ali pevak med igralci! Enake pa tudi niso igre, ki v njih nastopamo kot igralci. Eni moramo igrati komedije, drugi farse, tretji tragedije.

Nobene igre in nobenega igralca si pa ne moremo misliti brez kritika in kritike. Kar je na svetu dobrega, zdravega, rastočega in kvišku stremečega, mora prenesti kritiko, pa naj bo še tako ostra, samo da je nepristranska in da služi dobremu namenu. Ljudje klenih značajev in v poštenju, tvornem delu prekaljene družbe se tudi samokritike ne boje. Nasprotno, celo dobrodošla jim je, saj se vidijo v nji kakor v kristalno čistem zrcalu, da opazijo vsako pegico na svojem značaju in vsak najmanjši nedostatek v svojem delu. Ker se ne boje samokritike, se tudi kritike drugih ne morejo bati, ker se očistijo že sami vsega, ob kar bi se mogli obregniti kritiki.

Čemu smo zapisali te besede? Razumnim v preudarek in premislek, bedakom v muzanje in ugibanje. Potrebne so pa te besede vsem enako in vsi bi se morali globoko zamisliti nad njimi.

Jubilej Kola domačica v Zagrebu

Zagreb, 13. januarja

»Kolo domačica«, prosvetno in dobrotvorno društvo v Zagrebu, priredi v proslavo svojega desetletnega dela »Gospodinjski teden« od 30. januarja do 5. februarja t. l. Teden se prične v nedeljo 30. januarja s slavnostno akademijo, a istega dne bo razstava jestvin v Gospodinjski šoli. Šest dni, t. j. do 5. februarja bodo udeleženke tekmovale v kuhanju in šivanju, poleg tega bo več predavanj iz gospodinjstva v rodbinskem, socialnem in narodnem pogledu.

Tvrdka Kastner in Öhler priredi čajanko za gospodinje, na programu je več kinopredstav in gledališka predstava v korist prosvetnih ciljev »Kola domačica«. Po tekmi bodo prvakinje nagrajene z lepimi zlatimi in srebrnimi zaponkami, a vse ostale tekmovalke bodo obdarovane z lepimi spomini, ki se bodo podelili javno na sklepni svečanosti dne 5. februarja.

Poleg tega bo v Gospodinjski šoli razstava gospodinjskih potrebščin, lahko boste prisostvovali praktičnemu pouku gojenk v šoli itd. Vabimo vse gospodinje, da se nam v čim večjem številu priključijo in da sodelujejo v našem tednu, a to bo tem lažje, ker je prometno ministrstvo odobrilo polovično voznino, pa bo taka legitimacija, ki stane 20 din, obenem tudi vstopnica za vse prireditve v Gospodinjski šoli. Za vse druge prireditve je potrebno nabaviti posebne vstopnice. Ako bi katera gospodinja želela tekmovati v kuhanju in šivanju, naj se izvoli prijaviti: »Kolo domačica«, Zagreb, Ilica 44.

Upamo, da nas bo čim več gospodinj obiskalo, a me bomo srečne, da pozdravimo v našem belem Zagrebu svoje sestre, da skupno sodelujemo pri gospodinjstvu, pri gotovo najvažnejši panogi narodnega gospodarstva.

Iz Novega mesta

— **Zadnja pot Darinke Germ.** V soboto popoldne se je vil iz Florijanskega trga na mestno pokopališče dolg žalni sprevod, na sv. treh kraljev dan prerano preminule gdč. Darinke Germove, hčerke znanega novomeškega profesorja g. Josipa Germa. Na zadnji poti je pokojnico spremljalo lepo število njenih sovrstnic, predvsem pa Sokolov, ki jim je bila pokojnica od svoje zgodnje mladosti ena najvernejših, požrtvovalnih in najboljših sester. Neozdravljiva bolezen, za katero je iskala leka povsod, je končno strla njeno mlado, nežno telo in jo ugrabila iz srede ljubečih staršev, bratov, sester in njenih zvestih prijateljic. Že sama tiskana osmrtnica, ki pravi, da bo njeno mlado telo izročeno slovenski zemlji, ki jo je radi njene dobrote in lepote tolikanj ljubila, priča dovolj zgovorno o njeni blagi duši. Prezgodaj umrli pokojnici blag spomin, kruto prizadeti rodbini naše iskreno sožalje!

†

V globoki žalosti naznanjamo, da je umrla predobra mamica, hčeka, sestra, gospa

KRISTINA JAKLIČ
roj. Andolšek

previdena s tolažili svete vere, v 34. letu svoje starosti. Zapušča soproga in 7letnega sinčka edinca.

Pogreb drage pokojnice bo v soboto, dne 15. januarja, ob 10. uri dopoldne na farno pokopališče v Velikih Laščah.

KARLOVICA, VEL. LAŠČE, dne 13. januarja 1938.

Žalujoče rodbine: JAKLIČ — ANDOLŠEK

DNEVNE VESTI

— **Novi ravnatelj zagrebške železniške direkcije.** Včeraj dopoldne je prejel načelnik gradbenega odseka pri ravnateljstvu državnih železnic v Zagrebu ing. Vekoslav Terček iz Beograda obvestilo, da je imenovan za železniškega direktorja v Zagrebu. Novi železniški ravnatelj je med železničarji zagrebške direkcije zelo priljubljen. Rojen je bil leta 1885 v Konjicu v Hercegovini, študije je pa dovršil na Dunaju.

— **Zahteva po splošnem pokojninskem zavarovanju vseh intelektualcev.** V Sarajevu so imeli privatni nameščenci včeraj sestanek, ki so na njem obravnavali tudi vprašanje pokojninskega zavarovanja. Na sestanku je bila sprejeta resolucija z zahtevo, da se zakon o pokojninskem zavarovanju razširi na vse intelektualce v privatni službi. Pravico do pokojnine naj bi dobili privatni nameščenci s 60 letom starosti, odnosno s 30 leti službe ne glede na starost. V drugi resoluciji se zahteva nova uredba o zapiranju obratov, tako da bi bil priznan 8 urni delavnik v vseh gospodarskih panogah, da bi se uvedel 40 urni delovni teden in da bi veljalo za industrijsko vsako podjetje, kjer je zaposlenih nad 15 delavcev.

OBRTNIŠKI PLES jutri ob 20. v vseh prostorih Kazine. Originalna dekoracija.

— **Vozne olajšave za potovanje po Češkoslovaški.** Za 20 letnico obstoja Češkoslovaške republike in vsesokolski zlet v Pragi je dovolilo češkoslovaško prometno ministrstvo polovično voznino inozemcem, ki posetijo letos od 1. maja do 31. oktobra Češkoslovaško. Vozna olajšava bo veljala izjemoma že po šestdnevnem bivanju na češkoslovaškem.

KINO UNION, tel. 22-21
DANES POSLEDNJIC!
Ob 16., 19.15 in 21.15 uri zabavna opereta dunajskega humorja
KRALJEV TENOR
»Poštni kočijaž iz Lonjoumeaua«
W. EICHBERGER, L. ENGLISCH, L. SLEZAK
Vsak je bil zadovoljen, kdor je videl ta film, zato vam pravimo: ne zamudite ga!

— **Zahteva po stalnem gledališču v Splitu.** Včeraj se je zglasila pri banu primorske banovine dr. Jablanoviću posebna deputacija in mu izročila spomenico, v kateri se zavzemajo vsa prosvetna društva v Splitu za ustanovitev stalnega gledališča v Splitu. Ban je deputaciji obljubil, da bo to vprašanje proučil.

— Naš kapetan poveljnik **jahte bivšega** egipčanskega kralja. Egiptski kedif Abas Hilmi, strie kralja Faruka, ki se je mudil lani poleti na našem Primorju s svojo luksuzno jahto »Nimet Allah« je povabil pomorskega kapetana Josipa Košića, naj prevzame poveljstvo na njegovi jahti. Kapitan Košić je že odpotoval v Pirej, kjer bo prevzel to častno mesto.

— **Gledališka uprava proti ženskim klobukom v gledališču.** Uprava Narodnega gledališča v Zagrebu opozarja in prosi dame, da na sedeže v parterju in na balkonu ne hodijo v klobukih, temveč da jih odložé v garderobi. Uprava namreč dobiva dan za dnem upravičene pritožbe iz občinstva, da sedé dame v parterju in na balkonu v širokih klobukih tako, da zastirajo za njimi sedečim gledalcem pogled na oder. Biljeterjem je naročeno, naj pazijo, da v bodoče dame ne bodo več hodile v gledališče v klobukih.

— **Čemu bi kupovali tuje radijske revije?** »Naš val« prinaša najboljšo izbiro svetovnih radijskih programov na vseh valovih, razen tega pa še mnogo pestrega zabavnega branja, feljton, roman, modo, gledališko kritiko in filmski pregled z obilico slik. Vsaka številka stane 4 din, letna naročnina na 140 din. Dobiva se v vseh boljših trafikah ali pa ga naročite pri upravi »Našega vala«, Ljubljana, Knaflјeva ulica 5.

* **Ravnateljstvo drž. konservatorija v Ljubljani** je prejelo od poslaništva republike Francije v Beogradu celo kolekcijo znanstvenih glasbenih knjig in muzikalij francoske literature. Kolekcija predstavlja vrednost 4000 frankov in pomeni izredno obogatitev študijskega arhiva ljubljanskega drž. konservatorija. Za velikodušni dar in izredno naklonjenost, izreka ravnateljstvo tudi tem potom poslaništvu republike Francije svojo javno zahvalo. Ravnateljstvo.

— **Anketa o delovnem času.** Prometni minister je dovolil polovično voznino udeležencem ankete o delovnem času, ki bo 18. in 19. januarja v Sarajevu. Vozna olajšava velja za odhod od 14. do 19. t. m. za povratek pa od 18. do 23. t. m.

— **Naraščanje delniškega kapitala v naši državi.** Lani je bilo v Jugoslaviji ustanovljenih 31 novih delniških družb s kapitalom 130.7 miliona din, 29 delniških družb je lani povišalo kapital za 162.2 milijona, 27 družb gl je pa znižalo za 84.3 milijone. Čisto povišanje delniškega kapitala delniških družb je znašalo torej lani 77,830.200 din. Če prištejemo k temu kapital na novo ustanovljenih delniških družb, dobimo 208.5 milijonov din, za kolikor se je povečal lani delniški kapital v naši državi.

— **Nova železniška tarifa princese nove dohodke.** V začetku novega proračunskega leta 1938. bi morala stopiti v veljavo nova železniška tarifa za prevoz blaga. Železniška uprava je že pripravila osnutek tarife, o katerem razpravlja zdaj tarifni odbor. Finančni efekt nove povišane tarife naj bi prinesel povišanje dohodkov državnih železnic za okroglo 150,000.000, če se seveda gospodarski položaj ne bo poslabšal.

— **Nov greb.** V Vel. Laščah je umrla ga. Kristina Jaklič, rojena Andoljšek v 34 letu starosti. Zapušča soproga in 7 letnega sinčka edinca. Pogreb bo jutri ob 10 dopoldne na farno pokopališče v Velikih Laščah. Pokojnici blag spomin, preostalim naše iskreno sožalje!

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo, postopna pooblačitev, dvig temperature. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Zagrebu 13, v Splitu 12, v Mariboru, Beogradu in na Rabu 9, v Ljubljani 5.5, v Sarajevu 3. Davi je kazal barometer v Ljubljani 767.6, temperatura je znašala —0.6.

— **Mraz na Primorju uničil mnogo cvetja.** Letošnja zima je prinesla tudi našemu Primorju občuten mraz, ki je napravil mnogo škode na sočivju in cvetju. Splitski vrtnarji imajo približno poldrug milijon škode.

— **103 let stara žena umrla.** V Gornjem Šarampovu blizu Ivaničgrada je umrla včeraj delavčeva žena Marija Primc, stara 103 leta. Vse življenje je bila zdrava, le zadnja leta jo je mučila naduha. Njen mož je 24 let mlajši in pravi, da se bo drugič oženil, čeprav mu je že 79 let.

— **Volkovi napadli kmete.** Kmetje v pribojskem okraju so priredili lov na volkove. Med lovci je bil tudi Milja Spasić. Krdelo volkov je v gozdu napadlo kmete, ki so v strahu zbežali. Zaostal je samo Spasić. Velik volk je planil nanj in ga tako raztrgal, da je kmalu v strašnih mukah izdihnil.

Iz Ljubljane

—lj **Ribji trg je zadnje čase** zopet dobro založen, **odkar je zavladalo** na Jadranu južno **vreme. Na izbiro je zlasti** malih morskih **rib, ki so jih danes** prodajali po zmernih **cenah. Dovolj je pa bilo** tudi boljših ter **dražjih morskih rib,** ki jih naše gospodinje ne **kupujejo mnogo.** Male morske ribe, **girice so prodajali** po 12 do 14 din kg, sardelice po 14 din, skuše po 30 din, bukve **po 18 din** itd. Večji cipli so bili po 20 **din in po** isti ceni so prodajali tudi očade. **Boljše** morske ribe (trilje, juben), so **bile po 40 din, kakor** navadno. Po 28 din **kg je bilo palamida.** Med rečnimi ribami **so danes prevladovale** ščuke, ki so jih **prodajali od 18 din kg** naprej.

—lj **Higijensko opravilo. Ljubljana** slovi kot higijenično mesto in zato je prav, da od časa do časa utrjujemo njen sloves. Zdaj imamo zopet lepo priliko, da pohvalimo delo za zdravstveno dobrobit našega mesta. Tudi naše gospodinje so se davi lahko prepričale, kako zelo je pri srcu mestu javna higiena. V neposredni bližini ribjega trga in mesarskih stojnic so delavci mestnega cestnega nadzorstva vlačili iz cestnega kanalskega jaška črno kanalsko blato in gnojnico. Samo po sebi se razume, da so gnoj kidali ne glede na razstavljeno meso in da ni nikomur prišlo niti na misel, kaj to pomeni. Ljubljančani imajo pač dobre želodce, zato tudi niso protestirali mesarji in prodajalci rib. Pomisliti je tudi treba, da je danes petek ter da se ne sme nihče pritoževati nad kidanjem gnoja na živilskem trgu že zaradi tega, saj ljudje danes ne smejo jesti in kupčovati mesa. Kar se pa tiče rib, je to malenkost, saj jih ne kupuje kdorkoli.

Na OBRTNIŠKEM PLESU se res vsakdo zabava. Vabljeni vsi jutri v Kazino!

—lj **Predavanje Prirodoslovnega društva v Ljubljani.** V ponedeljek 17. t. m. ob 20. bo predaval v dvorani Delavske zbornice g. univ. doc. dr. med. phil. et tech. Ladislav Kline o temi: »Vitamini«. Predavanje se vrši s pomočjo filma. Odličen govor in lep film ter izredno aktualna in važna vsebina tega predavanja bodo brez dvoma pritegnili veliko število poslušalcev. Zaradi tega bo dvorana odprta že ob pol 20. uri. Vstopnina 2, 4 in 6 din.

—lj **Ljudsko predvajanje filma »Malajska džungla«** v dvorani Delavske zbornice bo danes ob 14.30 in v nedeljo ob 10.30. Uvodno predavanje sta prevzela gg. prof. Fr. Dolžan in prof. Al. Merčun. V prvi vrsti je vabljena mladina, prav primeren je pa ta film tudi za odrasle, ki se zanimajo za lepoto in življenje prirode. Vstopnina 2, 4 in 6 din.

u— **Opozorilo telefonskim naročnikom.** Vse telefonske naročnike opozarjamo, da poteče 15. t. m. rok plačila telefonske naročnine. Vplačila se vršijo za dostavljene čekovne položnice. Naročniku, ki zamudi rok vplačila, se telefon začasno izključi iz prometa dne 16. januarja, za zopetno vključitev pa mora plačati takso 100 dinarjev. V primeru, da kak naročnik omenjene položnice ni prejel, reklamira isto lahko pri pošti Ljubljana 1. Pripominjamo, da morajo naročnine poravnati brez izjeme vsi naročniki, tudi tisti, ki so zaradi kakih tehničnih motenj ali prekinitev vložili prošnje za odpis naročnine. — Pošta Ljubljana 1.

—lj **Društvo »Tabor«.** Vse člane, rojake in prijatelje vabimo na družabni večer, ki bo jutri ob 20. v salonu pri »Levu«. Sodelovali bodo Cimmermannov trio, društveni pevski zbor in člani dramskega odseka. Vstop prost.

—lj **Društvo »Soča«** matica priporoča svojemu članstvu, da se udeleži družabnega večera bratskega društva »Tabor« pri »Levu« na Gosposvetski cesti v soboto 15. t. m. ob 20. zvečer. Sodelujejo: Cimmermannov trio, društveni pevski zbor in člani dramskega odseka. Vsi in vse!

—lj **Popoldanska predstava veseloigre »Nebeške žene več«** v nedeljo 16. t. m. ob 15. v Šentjakobskem gledališču bo poslednja v tej sezoni. Zadnja večerna pa bo v soboto, 15. t. m. ob 20.15. Gospodinje, pošljite svoje gospodinjske pomočnice k popoldanski predstavi, kjer se bodo naučile s skromnimi izdatki dobro gospodinjiti. Za mal denar dosti zabave in pouka. Preskrbite si vstopnice pravočasno!

u— **Češki nonet** je nameraval koncertirati te dni v Ljubljani. Umetniki pa so svojo koncertno pot v Jugoslavijo preložili in pridejo šele meseca marca. Toliko v obvestilo naši koncertni publiki.

—lj **V soboto 15. t. m. »Ples v štalci«** pri Miklišu. Začetek ob 20.30 — konec ob 4. zjutraj.

Kino Sloga — Tel. 27-30
predvaja velenapeti in zabavni Sherlock Holmesov kriminalni film
Dama v sivem
po znanem gledališkem komadu Müller-Pu: »Delo neznanca«
Herman Speelmanns, Trude Marlen
Predstave ob 16., 19.15 in 21.15 uri
Rezervirajte si vstopnice!

Iz Kamnika

— **Žrtve poledice.** Nenaden dež, ki je pričel rositi v nedeljo zvečer, je spremenil naše ceste in hodnike v pravo drsališče. Naravnost komični so bili včeraj zjutraj prizori, kako so ljudje hodili po hodnikih in se držali za hiše, kakor pijanci plota, marsikateri je pa tudi padel. Seveda pa padci niso ostali brez zlih posledic. Pri takem padcu si je zlomila nogo gospodična M. H., katero so morali prepeljati v bolnico. Druga je bila še bolj nerodna in je padla na nos, pa so jo obdržali v domači oskrbi. Če prištejemo k temu še nekaj zvitih prstov in črnih podplutb, je s tem kronika nesreč zaključena.

— **Črni petek na kamniškem sodišču.** V petek se je vršilo na kamniškem sodišču več razprav, ki so bile zelo razburljive. Višek je dosegla razprava radi razžaljenja časti. Pred meseci sta si namreč dve kamniški ženski kar na cesti skočili v lase in si očitali vse, kar je najlepšega na svetu mogoče. Čast se je morala seveda oprati pred sodiščem. Ena je najela advokata iz Ljubljane, ki je seveda svojo klijentko z vso vehemenco zagovarjal. To pa je nasprotno stranko tako razburilo, da je dejansko napadla zagovornika, ga oklofutala, mu zbila očale in hotela celo s stolom navaliti nanj, pa so ji to v zadnjem trenutku preprečili. Naj bo to vsem dober zgled, kako hude znajo biti Kamničanke in kako energično znajo zahtevati zadoščenje za razžaljeno čast. — Druga razprava bi se morala vršiti radi znanega pretepa, ki je svoj čas dvignil mnogo prahu. Stepli so se trije gospodje tik pred volitvami. Če se taka stvar zgodi pred volitvami, potem menda ni potrebno posebej poudarjati, zakaj so se stepli. Da jih ne imenujemo po imenu, tega nam menda tudi ne bodo zamerili. Skratka: dva hrusta sta prijatelja tako pretepla, da je moral ležati 14 dni v postelji, obraz je imel pa tako zdelan, da sploh ni bil podoben človeku. Na sodišču pa so se gospodje poravnali. Poškodovanec je zahteval odškodnino za obleko in bolečine v znesku 4000 din. Pogajali so se dolgo in končno prišli do sporazuma, da plača eden od obeh hrustov 1000 din, drugi pa 500 in so to poravnavo seveda pozneje v gostilni krepko zalili.

Na OBRTNIŠKEM PLESU jutri v Kazini so za prijatelje plesa pripravljena dragocena darila.

Iz Kranja

— **Iz Ljudske univerze.** Ta teden se nam obeta jako pester program Ljudske univerze. V sredo 12. t. m. ob 20. zvečer predava g. dr. Hubert Pehani o krvi, katero predavanje priredi »Prirodoslovno društvo« ob priliki prirodoslovnega tedna. Po predavanju bo prikazan zvočni film, ki obravnava isto snov. Predavanje bo topot v kino dvorani Narodnega doma. Vstopnina na znaša din 6.— in 3.—, za dijake din 1.—. V četrtek 13. t. m. ob 20. uri bo pa v gimnazijski telovadnici predaval kranjski Ljudski univerzi že poznani predavatelj g. dr. R. Neubauer z Golnika, o tajinstvenih žarkih. Obravnaval bo umetnost roentgena in njegove koristi.

DO DANES JE ČEZ 16.000 OBISKOVALCEV NA MAH OSVOJIL IN ZADIVIL
„BELI JORGOVAN"
Na ponovno željo c. občinstva podaljšano še za par dni
Tel. 21-24 **ELITNI KINO MATICA** Tel. 22-01
PREDSTAVE DANES ob 16., 19. in 21.15 uri.

SOKOL

— **Sokolsko društvo Ljubljana-mesto** vabi na glavno skupščino, ki bo v nedeljo 16. t. m. ob pol 10. uri dopoldne v kinodvorani z običajnim dnevnim redom. Uprava.

Naš zimski sport premaguje težkoče

Zdaj bo mogoče poslati več naših tekmovalcev na mednarodna tekmovanja

Ljubljana, 14. jan.

Snoči je bila plenarna seja JZSS, na kateri so razpravljali o raznih važnih zadevah, zlasti o naši udeležbi na mednarodnih zimskosportnih prireditvah. JZSS bo namreč zdaj nekoliko lažje dihal, kajti ta teden je ministrstvo za telesno vzgojo nakazalo 75.000 din iz redne letne podpore za zimski sport, ki znaša 100.000 din. Precej prošenj, moledovanja in urgenc je bilo treba, da je prišel denar v Ljubljano. Zdaj bo lahko savez kril svoje obveznosti in vsaj deloma poplačal dolgove, na drugi strani pa bo tudi omogočeno poslati več naših tekmovalcev na mednarodna tekmovanja. Sicer se bo JZSS točno držal v svojem letošnjem programu začrtane poti in bo štedil na vseh koncih in krajih. Zaradi tega in ker so nastale tudi nekatere nove težkoče, (prepoved FISE na tekmah prireditelјev, ki niso njeni člani — mišljene so razne telovadne organizacije) bo savez še enkrat temeljito razpravljal o teh stvareh na prihodnji plenarni seji v torek 18. t. m.

Bolgarska smučarska zveza je povabila naše smučarje na mednarodno smučarsko prireditev, oziroma na skakalne tekme v Jajevo pri Sofiji. Ker je zunanje ministrstvo nakazalo 3000 din in ker so naši tekmovalci gostje Bolgarov, je JZSS poslal v Sofijo štiri naše skakalce in sicer Franca Priboška (Ilirija), Karla Klančnika (Smuški klub Ljubljana), Ivana Zupana (Bratstvo, Jesenice) in Toneta Dečmana (Smuški klub Ljubljana), ki bo obenem tudi vodja naše reprezentance. Naša skakalna ekipa odpotuje v Bolgarijo v ponedeljek in upamo, da nas bo častno zastopala.

Glede naše udeležbe na prireditvah FISE v Lahtiju na Finskem še ni padla zadnja beseda, verjetno pa je, da nas bo zastopal le Smolej, kajti za več tekmovalcev ni denarja na razpolago. Zanimivo je, da se FISI-nih tekem letos tudi zaradi pomanjkanja denarja ne bodo udeležili Čehoslovaki, ki so bili doslej še na vsakem tekmovanju FISE. Tako vsaj poroča »Zimny Sport«. Na Finsko pojdejo poleg Smoleja še trije delegati JZSS in sicer g. Goreo, ki bo na kongresu FISE zagovarjal našo Planico, na svoje stroške pa tudi g. Parma in urednik sportne rubrike zagrebških »Novosti« Hrvoje Macanović, ki bosta obenem tudi delegata JZSS. Upanje je, da bomo s Planico to pot prodrli, kajti v načelu so delegati skoraj vseh smučarskih zvez na naši strani in dunajski »Sport-Tagblatt« celo poroča, da je slej ko prej verjetno, da bo Planica zmagala.

Tudi Čehoslovaki so letos precej skrčili zimski program in se bodo udeležili samo tekem v Jugoslaviji, na Poljskem in v Avstriji. K nam pridejo kot gostje našega saveza v aprilu, ko bo tradicionalen »Triglavski dan« s smukom s Triglava. Tudi Čehoslovaki so povabili nas 6. februarja, žal se pa naši ne morejo odzvati vabilu, ker so že prej Avstrijcem obljubili udeležbo na mednarodnih skakalnih tekmah v Celovcu, ki bodo istega dne. O vseh stvareh bo pa še podrobno razpravljal JZSS na prihodnji plenarni seji.

Danes se prično v Villasu v Švici, kjer so zgradili prvo mamutsko skakalnico, mednarodne tekme akademikov, ki so se jih udeležili tudi naši tekmovalci. V tekih nas zastopa Močnik, v skokih Bevc, v smuku pa Novak in Heim.

Uradno vremensko poročilo

po stanju z dne 14. t. m.

Rateče-Planica, 870 m: —5, jasno, mirno pršič na podlagi 100 cm,
Kranjska gora, 810 m: —5, jasno, mirno, pršič, 55 cm, sankališče in drsališče uporabno,
Erjavčeva koča na Vršiču, 1515 m: —6, jasno, 10 cm pršiča na 100 podlage,
Dovje-Mojstrana, 650 m: —5, jasno, mirno, osrenjen sneg 25 cm, drsališče in sankališče uporabno,
Pokljuka-Sporthotel, 1300 m: oblačno, 15 pršiča na 10 podlage,
Bistrica-Boh. jezero, 510 m: —7, jasno, 5 cm novega snega na 50 podlage,
Zlatorog v Boh., 530 m: —7, jasno, 7 cm pršiča na 50 podlage,
Dom na Komni, 1520 m: —5, jasno, mirno, pršič na podlagi 180 cm,
Skalaški dom na Voglu, 1540 m: —3, jasno, mirno, 15 pršiča na 200 cm podlage,
Velika Planina, 1558 m: —3, pooblačeno, 10 cm pršiča na 130 podlage,
Dom v Kamniški Bistrici, 601 m: —3, jasno, 30 cm osrenjenega snega,
Polževo, 620 m: +1, barometer se dviga, jasno, vetrovno, 15 cm osrenjenega snega,
Koča na Kureščku, 833 m: +3, deloma oblačno, 40 cm osrenjenega snega,
Koča na Zelenici, 1534 m: —4, jasno, 10 pršiča na 200 podlage,
Dom na Kofcah, 1500 m: —3, jasno, 10 pršiča na 90 podlage,
Ljubelj, 1370 m: —3, jasno, sankališče uporabno,
Jezersko, 890 m: —5, barometer se dviga, jasno, mirno, 15 pršiča na 40 podlage,
Rakitna, 789 m: —1, jasno, mirno, osrenjen sneg 25 cm,
Pohorski dom, 1030 m: jasno, mirno, sreč, 70 cm,
Mariborska koča, 1080 m: jasno, mirno, sreč, 70 cm.
Ruška koča, 1249 m: —2, jasno, mirno, snega 70 cm,
Koča na Pesku, 1382 m: —2, jasno, mirno, južen sneg, 100 cm,
Senjorjev dom, 1522 m: jasno, mirno, 150 cm snega,
Peca, 1654 m: —7, jasno, mirno, 20 cm pršiča na 235 podlage.

Dodatno poročilo z dne 13. I. 1938.

Sv. Križ-Planina nad Jesenicami, 1000 m: —2, jasno, mirno, sever, 10 pršiča na 40 podlage,
Mozirska koča, 1344 m: —4, jasno, mirno, 10 cm pršiča na 150 podlage,
Celjska koča, 700 m: —1, oblačno, mirno, 25 cm suhega snega,
Koča na Smrekovcu, 1380 m: —3, jasno, mirno, 10 pršiča na podlagi.

Obleka se ji je vnela

Ljubljana, 14. januarja.

V baru kavarne »Emone« se je pripetila davi okrog 4. nesreča, ki bi imela kmalu usodne posledice. Društvo ruskih intelektualnih in manuelnih delavcev v Ljubljani je priredilo v proslavo pravoslavnega novega leta zelo dobro obiskan Silvestrov večer. Veselo razpoloženje je pa okrog 4. zjutraj prekinil obupen krik mladega dekleta.

K omizju generala Bogojevskega je prišla okrog 20letna Rusinja voščit srečno novo leto. Tedaj si je neki član omizja prižgal cigareto in nesreča je hotela, da je goreča kapica njegove vžigalice odletela in hipoma vnela prozorno tančico toalete mlade Rusinje, ki je bila namah v plamenih. To je opazil gost M. M., ki se je pognal bliskoma s stola in potrgal gorečo obleko z dekleta. Nesrečna mladenka se je od prestanega strahu in opeklin takoj onesvestila.

Dekletu je nudil prvo pomoč slučajno v baru mudeči se zdravnik, na kar so jo domači odpeljali domov. K sreči je dobila le lažje opekline, pač pa je bil precej hudo opečen po levici in na prstih desne roke njen rešitelj, ki se je moral zateči v bolnico. Dekletova mati se mu je ginjena zahvalila.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Preklici, izjave beseda Din 1.—, davek posebej.
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO
Beseda 1.— Din, davek posebej. Najmanjši znesek 15 Din

V nedeljo originalna **ŠVICARSKA GODBA!** Igrajo bratje Maleršek. Ples! Pustni krofi! — Gostilna Martinc, Zg. Šiška. 266

KLIŠEJE ENO VEČBARVNE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

Vsled ogromne zaloge »Hubertus« plaščev, zimskih sukenj, oblek, perila i.t.d. **ODPRODAJAMO VSA OBLAČILA s 15 do 20% popustom.** **PRESKER** LJUBLJANA, Sv. Petra c. 14

POUK
STROJEPISNI POUK
Večerni tečaji, oddelki od pol 7. do 8. in od pol 8. do 9. ure zvečer. Vpisovanje dnevno od pol 7. do 8. ure. Na razpolago 25 najrazličnejših pisalnih strojev. Christofov učni zavod, Dolenjska c. 15.

Makulaturni papir
proda
uprava „Slovenskega Naroda"
Ljubljana, Knaflјeva ulica štev. 5

NARODNA TISKARNA
LJUBLJANA
KNAFLJEVA 5
IZVRŠUJE VSE VRSTE TISKOVIN PREPROSTE IN NAJFINEJŠE

Danes bodo cenjenim gostom
RESTAVRACIJE IN KLETI ZVEZDA
na izbero izvrstno pripravljene
razne morske ribe in tolsta ščuka!
Izvrstna vina vabijo v prijetno domačnost — v KLET »ZVEZDA«

VELIKA ODPRODAJA
raznih ženskih, moških in otroških volnenih jopic.
Moški volneni puloverji brez rokavov . . . . . od Din 18.— dalje
Ženske volnene jopice . . . . . od » 35.— »
Otroški puloverji . . . . . od » 25.— »
POHITITE, DOKLER JE ŠE IZBIRA!
A. POTRATO, preje JOS. KUNC & Co.
Tyrševa cesta 32 (vogal palače Pokoj. zavoda).

Občni zbor Ljubljanskega Sokola

1. oktobra proslavi 75letnico obstoja — Društvo šteje 1929 pripadnikov

Ljubljana, 14. januarja.

Matica vsega jugoslovenskega sokolstva, stari, a vedno čili Ljubljanski Sokol je polagal snoči obračun svojega uspešnega delovanja v telovadnici Narodnega doma, kjer se je zbralo lepo število društvenih pripadnikov. Skupščine so se udeležili zastopniki sokolske župe načelnik *br. Lubej* in podnačelnik *br. Rus*, predsednik JČL *br. dr. Stare* za Sokola II. *br. Kalc*, za Sokola IV. *br. Ravnikar*, za Sokola Ljubljana-Šiška *br. Lajovic* in za Sokola Ljubljana-Vič *br. Jeločnik* in *br. Horvat* Nam. staroste SSKJ *br. Gangl* in Sokol I. pa sta se pismeno opravičila

POROČILO STAROSTE BR. KAJZELJA

Starosta *br. Bogumil Kajzelj* je otvoril skupščino s pozdravom navzočim bratom delegatom in vsem pripadnikom društva, ki so se udeležili glavne skupščine. V svojem programatičnem govoru se je najprej s pieteto spomnil blagopokojnega ustanovitelja in prvega prezidenta bratske češkoslovaške republike br. dr Tomaža G. Masarvka. Čigar spomin so navzoči počastili stoje in zaklicali »Slava!« Prav tako se je s pieteto spomnil vseh bratov in sester, ki so lani za večno zapustili vrste Ljubljanskega Sokola. Tudi njim so navzoči zaklicali »Slava!«. Od važnejših dogodkov je omenil zmago obeh vrst višjega oddelka na medzletnih tekmah v Beogradu, kjer si je prva vrsta četrtič priborila meč kralja Aleksandra I. Uedinitelja. Med letom smo doživeli žal tudi dogodek, čin, ki je edinstven v 75letni dobi društvenega obstoja — požig godbenega paviljona na letnem telovadišču. Članstvo je ohranilo tudi pri tem dogodku mirno kri in znova dokazalo svojo sokolsko disciplino. Še dva važna dogodka sta bila — sprejem zmagovalnih vrst iz Beograda in sprejem ljubljanske posadke, ki se je vrnila z jesenskih manevrov. Oba sprejema sta jasno izpričala, *da je Ljubljana resnično sokolska*, dokazala pa sta tudi tesno povezanost sokolstva z našo narodno vojsko. S 1. oktobrom 1938 bo prestopilo društvo v 75. leto svojega obstoja. Proslava jubileja bo v ožjem obsegu, pokazati pa hočemo ob tem jubileju javnosti svojo lastno moč in silo. Končno je izrekel br. starosta še zahvalo vsem bratom in sestram, ki so prispevali za zgradbo doma. Zato naprej — dokler se ne bo dvignila na letnem telovadišču ponosna sokolska trdnjava — dom Ljubljanskega Sokola.

Po prečitani poslanici Saveza SKJ so podali društveni činitelji svoja izčrpna poročila.

TAJNIŠKO POROČILO

brata Franceta Ahčina navaja kronološko vse važnejše dogodke v minulem letu. Od najvažnejših naj omenimo sprejem starošte ZSS in ČOS br. dr. Bukovskega, večer sokolskega bratstva v društveni telovadnici, pomladanski zbor Sokolov na letnem telovadišču, požig godbenega paviljona, triumfalen sprejem zmagovalne vrste iz Beograda, telovadno akademijo, okrožni zlet v Št. Vidu, poset gojencev visoke šole za telesno vzgojo v Varšavi, proslavo rojstnega dne mladega kralja Petra II., odkritje spomenika nekdanjemu starosti br. dr. Ivanu Tavčarju v Poljanah, sprejem vojske z manevrov, žalno svečanost za Viteškim kraljem Aleksandrom I. Uedinitelјem, proslavo 1. decembra, otvoritev sokolskega okrevališča »Petrovo« v Kranjski gori in obisk ministra za telesno vzgojo br. dr. Miletića. Društvena uprava je imela 12 rednih in 2 izredni seji. V okviru društva so delovali: jezdni odsek, gospodarski, prosvetni odbor, smučarski odsek, zdravstveni, odsek za zgradbo doma, socialni, mladinski in ruski odsek. Pod vodstvom Ljubljanskega Sokola je deloval tudi meddruštveni odbor ljubljanskih sokolskih društev, ki se je sestal k 9 sejam. Končno je izrekel br. tajnik toplo zahvalo naprednemu časopisju, ki je bilo ravno v lanskem letu uspešen zagovornik čiste sokolske misli. Ob zaključku svojega poročila je povabil vse delavoljne člane in članice k sodelovanju, da nas bo našla društvena 75letnica popolnoma pripravljene.

O PROSVETNEM DELU

je poročal *br. inž. Gojmir Pehani*. Prosvetni odbor je predvsem pomagal vaditeljskim zborom pri njihovem vzgojnem delovanju. Za novo članstvo smo imeli idejno šolo, s predavanji br. dr. Frana Kandareta. Svečano smo proslavili 6. september, se udeležili žalnih svečanosti za pokojnim prezidentom dr. Masarykom in kraljem Mučenikom, in proslavili 1. december. Prosvetni odbor je organiziral več predavanj, pred vrstami pa so bili govori idejne in tehnične vsebine. Zelo je bil marljiv lutkovni odsek pod vodstvom br. Lojzeta Kovača, ki je razveseljeval sokolsko mladino.

POROČILO NAČELNIŠTVA

Tehnično delo društva je slonelo na obeh vaditeljskih zborih, ki sta štela ob zaključku leta 26 članov in 11 članic. Za načelnika je bil izvoljen po navodilih župe v novembru 1937 br. dr. Ivko Pustišek, za načelnico pa s. Ančka Keržanova. Telovadilo je redno osem oddelkov. Telovadna statistika izkazuje, da je telovadilo starejših članov v 69 urah 576, članov v 85 urah 4728, moškega naraščaja v 97 urah 6365, moške dece v 86 urah 5564, članic v 88 urah 2551, naraščajnic v 85 urah 3737, ženske dece v 90 urah 3998. Skupno je tedaj v 600 urah telovadilo 28.519 oseb ali povprečno na 1 uro 304 osebe. V letu 1937 je bilo torej 5880 več obiska kot v letu 1936. Največji in v javnosti najbolj opažen uspeh je bila že četrta zaporedna priboritev meča kralja Aleksandra I. Od 7 tekmovalnih vrst sta si prvi mesti priborili obe vrsti Ljubljanskega Sokola. Ženski naraščaj in članice so imele od saveza predpisane društvene tekme, dočim je moški naraščaj tekmoval v meddruštveni tekmi s Sokolom I. in zmagal s 4593 točkami proti 4573. V lepem številu se je članstvo in naraščaj udeležil župnih tekem in zaselel vilna mesta. Člani in članice so se udeležili tudi tekem za slovansko sokolsko prvenstvo v Novem Sadu s častnim uspehom. Društvo se je udeležilo vseh večjih nastopov v župi in pomagalo pri nastopih bratskih društev. Pomladanskega zbora Sokolov pa se je telovadeče članstvo udeležilo stoodstotno. Končno je brat načelnik pozval članstvo na velike naloge — na župni zlet v Ljubljani in X. vsesokolski zlet v Pragi — kjer naj bo Ljubljanski Sokol častno zastopan in vsestransko pripravljen.

OSTALA POROČILA

Za smučarski odsek, ki se zaradi neugodnih snežnih razmer ni mogel uspešno udejstvovati je poročal **br. Slavko Peršič**, pregledno in zanimivo zdravniško poročilo je podal **br. dr. Franta Mis**. O jezdnem odseku, ki šteje 54 članov in 5 članic in o njega uspešnem delu je poročal načelnik JO **br. Karlo Mächtig**. O akciji gradnje doma je poročal predsednik gradbenega odseka **br. dr. Vladimir Ravnihar**. Poročilo o delovanju ruskega odseka pod okriljem Ljubljanskega Sokola navaja, da ima odsek 40 članov, 6 članic in 12 dece. Odsek vodi starosta **br. Tkačev**. Staroста **br. Kajzelj** je nato kot predsednik socijalnega odseka s posebnim zadovoljstvom ugotovil razveseljivo dejstvo, da so se razni zavodi društva, podjetja in tudi posamezni trgovci in obrtniki obračali neposredno na društvo in nam tako omogočili spraviti precejšnje število brezposelnega članstva do kruha. Lepo je uspela po zaslugi požrtvovalnih sester in naših stalnih dobrotnikov božičnica, kjer smo obdarovali najpotrebnejšo deco z obleko, perilom, obutvijo in drugimi potrebščinami. Vsem dobrotnikom naša posebna in bratska zahvala, je zaključil brat starosta svoje poročilo. Izčrpno poročilo o blagajniškem poslovanju je podal blagajnik **br. Lojze Vrhovec**, o blagajniškem poslovanju odseka za zgradbo doma pa **br. Leo Čebular**. Obe poročili sta bili z zadovoljstvom sprejeti in odobreni. Iz statističnega poročila s. **Ele Ahčinove** je bilo razvidno, da so se tudi vrste Ljubljanskega Sokola temeljito prečistile in je štelo društvo 31. decembra 1937 993 članov, 360 članic, 191 naraščajnikov, 138 naraščajnic, 150 dečkov, 97 deklic skupaj 1929 pripadnikov. Prirastek pripadništva od leta 1936 znaša 7.17 odstotkov.

VOLITVE DRUŠTVENE UPRAVE

Po poročilu nadzornega odbora, ki je pohvalil vzorno poslovanje br. blagajnika, je bila predlagana občnemu zboru razrešnica, ki je bila soglasno sprejeta in odobrena. Pri volitvah društvene uprave je bila soglasno izvoljena nastopna kandidatna lista: starosta br. **Kajzelj**, I. nam. staroste br. dr. Fran **Kandare**, II. nam. staroste br. inž. **Poženel**, načelnik br. **dr Ivko Pustišek**, načelnica s. Ančka **Keržanova**, I. podnačelnik br. Janez **Malnar** č., II. podnačelnik br. Bogo **Longyka**, I. nam. načelnice s. Marta **Pustiškova**, II. nam. načelnice s. Lilija **Rupnikova**, tajnik br. France **Ahčin**, prosvetar br. inž. **Pehani**, blagajnik br. **Lojze Vrhovec**, računovodja br. Boris **Germek**, gospodar br. Slava **Simončič**, statističarka s. Ela **Ahčinova** člani uprave: bratje inž. Franjo **Finc**, Lojze **Kovač**, Alfonz **Lorger**, Karel **Mächtig**, dr. Mis Pero **Pavšič**, Leo **Rogl**, Viktor **Rus**, Stane **Žilič**: namestnika: br. inž. **Kavčič** Polde **Šega**, praporščaka br. inž. **Finc** in France **Štajer**, namestnika br. Karel **Soss** in Štefan **Žigon**, nadzorni odbor: bratje Miroslav **Gregorka**, Peter **Klinar**, dr. Albin **Stele**, Evgen **Tuječ**, razsodišče: bratje dr. Oton **Pančž**, dr. Janko **Runnik**, dr. Miha **Kambič**, dr. Jože **Bohinec** in dr. Egon **Stare**, namestniki bratje dr. Janko **Lokar**, inž. Leo **Mencinger** in Rasto **Pustoslemšek**, predsednik odseka za zgradbo doma br. dr. Vladimir **Ravnihar**, predsednik finančnega pododseka br. dr. Josip **Krevl**, predsednik gradbenega pododseka br. inž. Viktor **Skaberne**. —at.

Amerika in Japonska v letu 1938

Ameriki se obeta ogromna konjunktura, Japonski pa poraz na bojiščih in cela vrsta katastrof

Poročali smo že, kaj prorokujejo astrologi evropskim državam v letošnjem letu. Zdaj pa poglejmo še, kaj se obeta **Ameriki in Japonski**. Amerika bo živela pod vplivom zunanjih dogodkov, čeprav tudi notranji dogodki ne bodo nič manj važni. Takoj v začetku leta do polovice aprila doživi Amerika prevrat v socialni in univerzitetni zakonodaji. Ogromni notranji izdatki bodo dosegli vrhunec v kri-

zi kongresa v začetku maja in v drznem poseganju v zakonodajo. Ameriko čakajo tudi veliki finančni škandali. Towsendov načrt pokojnine za vse ameriške državljane se bo širil liki plaz in izpodkopal bo finančno ravnotežje. To bo začetek napada na široke množice volilcev za leto 1939.

Tudi kritični dnevi v marcu bodo našli tu svoj odmev. Rusko-japonska vojna bo pomenila za Ameriko dobo ogromne konjunkture, kajti Amerika bo neomajno čuvala svoje interese v Tihem oceanu, obenem pa dobavljala Japonski, Kitajski in Rusiji vse, kar bodo te države potrebovale za vojno. Trgovina in vojna industrija bosta na višku razvoja in zlato z vzhoda bo teklo v državne blagajne, tako da bo mogla država tvegati zelo drzne korake. Samo zdravje prezidenta Roosevelta vzbuja bojazen. V prvi polovici februarja bo na višku svoje slave in moči, v juniju se mu pa povrne stara bolezen in zaradi nje bo moral več mesecev počivati, tako da ne bo mogel voditi državnih poslov. Uspeh lečenja s pomočjo elektrike bo samo prehoden in prezident se bo moral slednjič umakniti na dolgo lečenje v sanatorij.

Za Japonsko bo kritičen mesec marc. V tem mesecu bodo Japonci spoznali, da je Kitajska za nje pretrd oreh. Toda nazaj ne bodo mogli več, ker so se že preveč zagrizli v vojno in sredi aprila nastane vojaški preokret. Militaristična japonska vlada bo tako dolgo izzivala Rusijo, da bo slednja v juniju posegla v vojno in to bo začetek katastrof na Japonskem ne samo na bojišču, temveč tudi v zaledju. Japonsko zadenejo potresi, izbruhi ognjenikov, epidemija in lakota, posledica tega bodo pa naraščajoči socialni nemiri. Končno bo mikado prisiljen preseliti se iz Tokia. Toda kljub temu se ne bo mogel

umakniti usodi, ki mu bo neprestano za petami. Poleg tega ga bo mučila tudi duševna bolezen in tako bo moral udan v svojo usodo sprejeti vest o porazu Japonske.

Dragocenosti Staviskega na dražbi

Ugašajoči odmev afere zloglasnega sleparja Staviskega je bila te dni dražba dragocenosti in dragocenih preprog, ki jih je zastavil svoj čas Stavisky v mestni zastavljalnici v Orleansu. Dragocenosti, o katerih se je govorilo, da je njihova vrednost naravnost pravljična, so bile prodane za 362.000 frankov, preproge pa za 10 tiso. Med dragulji je bilo 7 demantnih in platinastih brošk, nadalje broška, obstoječa iz dveh miniatur, predstavljajočih Napoleona III. in carico Evgenijo, dve veliki platinasti in briljantni ogrlici, dve majhni demantni ogrlici in demantni prstan.

Ves ta nakit je odkril še pred procesom policijski inspektor Pierre Bouly. Po procesu je bil nakit vrnjen v orleansko zastavljalnico. Vse to je spadalo med zadnje predmete, ki jih je zastavil za Staviskega njegov tajnik Heinri Hayotte v septembru 1933 nekaj mesecev prej, predno je prišel na dan največji škandal, kar jih je doživela Francija v zadnjih 100 letih. Na dražbi je bila prodana platinasta briljantna ogrlica za 40.000 frankov, broška z miniaturami pa za 28.000. To sta bila najlepša in najdražja predmeta.

Gösta Ekman umrl

V Stocholmu je umrl v sredo znameniti švedski igralec Ekman, star 47 let. Pobrala ga je pljučnica.

Pokojni je bil eden najslavnejših skandinavskih igralcev. Nastopal je z enakim uspehom v delih skandinavskih, angleških in nemških klasikov, kakor tudi v modernih gledaliških igrah, poznali so ga pa tudi ljubitelji filmske umetnosti po vsem svetu zlasti iz »Göste Berlinga« in »Fausta«. Umrl je v najlepših moških letih, izčrpan po precej burnem življenju in strastnem uživanju mamil. Gösta Ekman, izredno lep mož svetlih las, je bil predvsem igralec velikega talenta, ki se je proslavil zlasti na filmskem platnu v Lagerlöfovem »Gösti Berlingu«. Rojen je bil v Stockholmu leta 1890 in ko mu je bilo 18 let, je prvič nastopil v karakterni vlogi, leta 1913 je pa že igral v filmu. Po prehodnem nastopanju na gledališkem odru v Göteborgu se je vrnil v Stockholm, kjer je dosegla njegova gledališka karijera višek in kjer je bil nekaj let gledališki ravnatelj. Pozneje se je pisalo o njegovi zaroki z Greto Garbo. Še večjo pozornost javnosti je pa obrnila nanj vest, da je našla danska policija pri njem vtihotapljena mamila. Ekman je bil rojen umetnik in mojster svoje stroke.

Iz Zagorja

— **Koliko in kaj so čitali** naši dolinci v preteklem letu, bodi razvidno iz sledečih podatkov, ki se nanašajo na knjižnico rudniških nameščencev v Toplicah. Knjižnica, katero z veliko ljubeznijo že devet let upravlja g. Lipovšek, razpolaga s 1210 knjigami naših vodilnih založb. Odlikuje se po skrbno izbranem štivu brez vsakega »šunda«. V 51 večerih je bilo izposojenih 785 osebam 1161 knjig. Čitajočega občinstva je seveda več, ker poslujejo v kraju še druge knjižnice. Povpraševanje je bilo kaj različno in se more reči, da se je čitalo vse vprek. Najbolj so čitali knjigo Jacka Londona: »Martin Eden«, če omenimo knjigo lanskih izdaj. Knjižnica posluje vsak petek od pol 20. ure dalje in jo toplo priporočamo.

— **Cene premogu so se nekoliko spremenile.** Na svoječasno vlogo občine in prizadetih krogov, je TPD znižala ceno kosovcu od 315 na 295 din za domače potrošnike trgovce, obrtnike i. pod. Državnim uradnikom pa je bila cena za kockovec zvišana od 110 na 130 dinarjev, kockovec pa bodo še nadalje plačevali po 160 dinarjev. Cene veljajo za tono premoga in za določeno, omejeno količino.

— **Uradne ure** pri davčni upravi v Litiji so vsak delavnik od 8.—12. in od 14.—17., ob sobotah pa od 7.30 do 13.30.

— **Fantiči, pazite se!** V ponedeljek so orožniki odgnali v Litijo mlado, okuženo izgubljenko. Dva dni se je mudila nekje na Repniku in obletavali so jo neizkušeni, lahkomiselni fantiči. Po njenih izjavah bi se utegnila vsaj dva okužiti in jima svetujemo, da se, če jima je ljubo zdravje, javita pri zdravniku. Prikrivanje vodi k težkim posledicam.

— **Padel je v Medijo in utonil!** To sicer še ni res, zgodilo se bo pa prav gotovo, ako se cestni odbor ne zgane. Zahtevamo ograjo ob Mediji »Pod Škalo«! Prvo blagohotno opozorilo ni zaleglo. Milo rečeno je spoštovani cestni odbor debele vesti in se samo čudimo, da more v očigled preteče nevarnosti mirno spati. Kdo pa bo odgovoren? Kako si predstavlja povračilo škode, zdravja in ali bo morda iz morebitnih rezerv vdihnil utopljencu novo življenje? Torej kaj, spoštovani?

— **Pokončavanje ptičic,** to moramo zadovoljni ugotoviti, ni v krvi naše mladine. Vsaj v glavnem ne, rajši pa stikajo spomladi za gnezdi, toda tudi to samo v nekaterih primerih. Vendar pa opozarjamo starše, da so na podlagi odločnega dopisa ministrstva prosvete odgovorni za dejanja svojih otrok v pogledu pobijanja ptičic ali razdiranja gnezd.

— **Sokolsko gledališče** je s prav lepim moralnim in gmotnim uspehom vprizorilo »Skok v zakonski jarem«. Režiser g. Klun je imel tudi z izbiro nekaterih novih moči srečno roko. Za konec meseca pripravljata gg. Klun in Vovk zabavno komedijo »Mladi gospod šef«.

Iz Guštanja

— **Krajevna organizacija Legije koroških borcev v Guštanju** sklicuje na dan 16. januarja 1938 svoj redni letni občni zbor, ki bo ob pol 9. dopoldne v gostilni »Pri Šteklu« na Fari pri Prevaljah. Pozivamo tovariše guštanjske organizacije, kakor tudi vse neorganizirane bivše borce, da se točno in številno udeleže zbora, na katerem bo poročal delegat glavnega odbora o dosedanjem delu Glavnega odbora.

Radioprogram

Sobota, 15. januarja

12: Pisana zmes veselih stvari za radost in dobro voljo skrbi (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13.20: Pisana zmes veselih stvari za radost in dobro voljo skrbi (plošče). — 14: Vreme. — 17: Za delopust! (igra radijski orkester) — 17.40: Kazenski prestopki mladoletnikov (Vojko Jagodic). — 18: Slovenske narodne (g. Drago Žagar ob spremljavi citer Minke Trink). — 18.40: Varujmo naravo (g. dr. Valter Bohinec). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Pregled sporeda. — 20: O zunanji politiki (g. dr. Alojzij Kuhar). — 20.30: Sem prokleta mušica, »Brencelj« mi reko; sem značaja hudega, želo 'mam ostro. Zabaven in zelo poučen prerez Alešovčevega »Brenceljna« iz let 1869 do 1880. Za pisan večer priredil Niko Kuret. Nastopajo: Brencelj v lastni osebi, Pavliha, Rešpehtarjeva kuharica, Gospod Ferboltar in drugi. Izvajajo člani rad. igr. družine. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Prenos plesne glasbe s »Slovanskega večera« na Taboru. — Konec ob 23. uri.

KAPITAL IN DELO

— Ali veš, kakšna razlika je med kapitalom in delom?

— Kakšna?

— Če bi ti posodil 100 din, bi bil to kapital, če bi jih pa hotel dobiti nazaj, bi bilo to delo.

ROLF FREMONT: 45

Svet v razvalinah

Pustolovski roman

— Že res, vendar pa morate pokazati razumevanje za načrte, ki pomenijo prevrat...

— Za take stvari se ne zanimam, dragi gospod, — mu je posegel Benson v besedo. — Sicer pa potrebuje človeštvo vprav zdaj bolj kakor kadarkoli mir, dobo plodnega dela, ne pa prevrata in novih grozot.

— Gre za rešitev velike, nesrečne dežele...

— Mir — red — delo! To jo bo rešilo, gospod, in nič drugega.

— Nikakor ne — to ne zadostuje.

— Ne zadostuje!

— Seveda ne! Vi ne poznate razmer, za katere gre. V svoje roke moram pravočasno dobiti moč, ki bi nam hipoma omogočila uresničiti naše načrte.

— In jaz naj se zadovoljim s tem razlogom, ne da bi sploh poznal vaše načrte? Jaz naj za zlato in denar izročim v vaše roke izum, po katerem hrepenite samo zato, da bi se polastili o b l a s t i? Sem svoboden državljan, gospod, in ne brigam se za to, kaj počenjate vi v svojem domu. Delajte, kar vam drago, ne karam vas zaradi tega, niti ne hvalim, toda pomagal vam pri tem nikoli ne bom.

Pri teh besedah je Benson vstal, da bi gostu naznačil, da je pogovor končan.

Toda Bowden ni odnehal.

— Saj vendar ne gre za nič drugega, nego za ugodno kupčijo. Vi imate na prodaj...

...samo železo, jeklo, traverze, tračnice in vse, kar se izdeluje v moji tvornici. Nič drugega, gospod, nič drugega. Prosim vas, zapišite si to dobro v spomin.

Mi Američani smo sicer razkričani po vsem svetu, da je dolar naš bog — toda ne verjemite tega doslovno. Tako se samo govori. Radi poberemo dolar, če ga opazimo kje, da je pripravljen za nas, to je res, ne prodajamo pa niti sebe, niti svojih svobodnih odločitev. Prodamo, če hočemo — ne prodamo, če nočemo. A jaz mislim, da se vleče najin pogovor že dovolj dolgo, da ste lahko spoznali, da n o č e m prodati.

In ne prodam! Niti vam, niti komu drugemu! Ko bo napočil pravi trenutek, odprem svojo dlan in ponudim svojo tajno zastonj — in vsem.

— To je blazna velikodušnost! — je vzkliknil Bowden.

— Vaša sodba je morda iz vašega vidika povsem pravilna, gospod, — je odgovoril Benson mirno. — Samo dovolite mi pripomniti, da je njena pravilnost — kakor pravilnost vseh človeških domnev, — odvisna od relativnih in osebnih pogledov.

Vsak izmed nas hoče imeti svojo sodbo in ko jo je izrekel, se bori za njeno pravilnost ne samo iz prepričanja, temveč pogosto in celo večinoma iz nekakšne osebne nečimurnosti. Ob to se razbijejo vsi protirazlogi in dokazi, čeprav niso bili nepravilni. Človeška misel si noče nikoli priznati, da je morala obmolkniti, poražena v svojih sodbah.

Zato bi bilo brezuspešno prizadevanje, če bi hotel jaz z besedami ovreči vašo sodbo, vi pa mojo. Tako bi nikoli ne prišla do cilja in verjemite mi, da smatram že od nekdaj tako prazno prerekanje za ubijanje dragocenega časa. Mar ni pametneje pustiti vsakemu človeku njegovo prepričanje, privoščiti mu to veselje, da ima o n prav.

— Potem takem bi bila vsaka diskusija odveč in človek bi se ne mogel nikoli ničesar naučiti, ničesar doseči.

— In mislite, da se bo godilo bolje človeku, ki se krčevito oklepa svojega mnenja in noče priznati drugim pravice do lastnega mnenja? Učenja in uspehov ne smemo iskati v medsebojnih prepirih. Nasprotno! Treba si je prilastiti vse, naučiti in prilagoditi se tudi tistemu, s čimer se ne strinjamo in šele potem izbrati pravo — žal relativno pravo. Neumno je, če meri kdo svoje vodstvo s svojo domišljavostjo enako kakor postane smešen, če ocenjuje svoje sile po stopnji, da ostane sodba vsakega izmed naju pravilna.

Bowden se je prilonil.

— Vaše besede so lepe, vzvišene, plemenite. Občudujem jih in njihovo čisto zrno znam ceniti. Razumem pa tudi njihov pomen tako dobro in jasno, da mi ni treba več vpraševati. Toda dovolite mi pripomniti samo nekaj. Iz vaših besed sem spoznal, da niste pristaš vlade moje domovine — da ne odobravate tega, kar se je pri nas zgodilo. Ali je tako?

— Ne zanimam se za politiko, gospod. Njeno pravo jedro poznam zelo dobro in vem, da vse samo povalja po blatu. Politiki niso zabavni ljudje, verjemite mi. Menda si v svoji omejenosti domišljujejo, da se vse na svetu suče okrog njihovih nazorov in pogledov na življenje, dočim se življenje in razmere razvijajo čisto drugače.

— Gotovo pa čitate novine in veste...

— Res jih čitam, toda samo tisto, kar me zabava ali poučuje. O vsem hočem imeti svoje lastno mnenje in nazore. Ne sprejemam namreč slepo vsak dan prav tistega, kar je dan poprej šinilo nekomu v glavo in kar je brž raztrobil po svetu.

— No, dobro, naj bo, gospod Benson, vendar pa navzlic temu veste, kaj se je pri nas godilo in gotovo po svojem lastnem prevdarku s tem niste zadovoljni.

— Nimam niti pravice očitati vam, kako doma gospodarite, niti dolžnosti občudovati ali hvaliti to. Če ste me pa tako naravnost vprašali, ne uvidim, zakaj naj bi svoje naziranje prikrival.

Kar dobro poglejte svojo domovino, potem mi pa povejte, ali more kdo zaupati njeni vladi, ki se je polastila oblasti brezobzirneje od režima, proti kateremu je pričela boj. Zgražala se je nad nasiljem in vendar je tudi sama prišla na krmilo z nasiljem in z nasiljem vlada. Tega ne razumem! To ni prava svoboda, enakost in napredek. To je oblast enega razreda, prav tako kakor je bilo prej. Izpremenili so se samo igrači, igra sama pa ne.

Urejuje Josip Zupančič — Za »Narodno tiskarno« Fran Jeran — Za upravo in inseratni del lista Oton Christof — Vsi v Ljubljani